A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (nagytanács)

2025. december 18.*

„Fellebbezés – Közös menekültügyi és bevándorlási politika – (EU) 2019/1896 rendelet – Európai integrált határigazgatás az Európai Unió külső határain – Európai Határ- és Parti Őrség – Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség (Frontex) – Az alapvető jogok védelme területén a Frontexet terhelő kötelezettségek – Harmadik országba történő azonnali visszaküldésre *(pushback)* irányuló gyakorlat az Égei-tenger térségében – A Frontex szerződésen kívüli felelőssége – Tényleges és biztos kár – Bizonyítási teher – Hatékony bírói jogvédelem – Bizonyítékkezdemény – Az Európai Unió Törvényszékének az ügy vizsgálatára vonatkozó kötelezettsége”

A C-136/24. P. sz. ügyben,

Alaa Hamoudi (képviseli kezdetben: F. Gatta avvocato, később: F. Gatta avvocato és A. Musco Eklund egyetemi oktató, segítőjük: J. De Coninck szakértő)

fellebbezőnek,

az Európai Unió Bírósága alapokmányának 56. cikke alapján 2024. február 19-én benyújtott fellebbezése tárgyában,

a másik fél az eljárásban:

az **Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség (Frontex)** (képviselik kezdetben: C. Carroll és R.-A. Popa, meghatalmazotti minőségben, segítőjük: B. Wägenbaur avocat, később: H. Y. Caniard, C. Carroll és R.-A. Popa, meghatalmazotti minőségben, segítőjük: B. Wägenbaur avocat)

alperes az elsőfokú eljárásban,

A BÍRÓSÁG (nagytanács),

tagjai: K. Lenaerts elnök, T. von Danwitz elnökhelyettes, F. Biltgen, K. Jürimäe, L. Arastey Sahún, I. Ziemele, J. Passer, O. Spineanu-Matei tanácselnökök, S. Rodin, D. Gratsias, M. Gavalec, Csehi Z. és B. Smulders (előadó) bírák,

főtanácsnok: R. Norkus,

hivatalvezető: C. Strömholm tanácsos,

* Az eljárás nyelve: angol.

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2025. február 4-i tárgyalásra,

a főtanácsnok indítványának a 2025. április 10-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

Ítéletet

1 Fellebbezésével Alaa Hamoudi az Európai Unió Törvényszéke 2023. december 13-i Hamoudi kontra Frontex végzésének (T-136/22, a továbbiakban: megtámadott végzés, EU:T:2023:821) hatályon kívül helyezését kéri, amely végzésben a Törvényszék elutasította az uniós jog Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség (Frontex) általi – a görög hatóságok által vele szemben hozott kiutasítási intézkedések keretében történt – megsértése miatt elszenvedett kár megtérítése iránti, az EUMSZ 268. cikken alapuló keresetét.

Jogi háttér

Az (EU) 2019/1896 rendelet

2 Az Európai Határ- és Parti Őrségről, valamint az 1052/2013/EU és az (EU) 2016/1624 rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2019. november 13-i (EU) 2019/1896 európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2019. L 295., 1. o.) (2), (3), (24), (81) és (103) preambulumbekezdése kimondja:

„(2) Az Európai Unió Tagállamai Külső Határain Való Operatív Együttműködési Igazgatásért Felelős Európai Ügynökség [az Európai Unió Tagállamai Külső Határain Való Operatív Együttműködési Igazgatásért Felelős Európai Ügynökség felállításáról szóló, 2004. október 26-i] 2007/2004/EK tanácsi rendelettel [HL 2004. L 349., 1. o.] jött létre. Tevékenységének 2005. május 1-jei megkezdése óta sikeresen segítette a tagállamokat a külső határok igazgatásával összefüggő operatív vonatkozások végrehajtásában közös műveletek és gyorsreagálású határvédelmi intervenciók révén, valamint segítséget nyújtott a kockázatelemzés, az információcsere, a harmadik országokkal fenntartott kapcsolatok és a visszatérésre kötelezett személyek visszaküldése terén.

(3) Az Európai Unió Tagállamai Külső Határain Való Operatív Együttműködési Igazgatásért Felelős Európai Ügynökség új neve Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség – közismertebb nevén Frontex – lett […], feladatai pedig a tevékenységeinek és eljárásainak teljes folytonossága mellett kibővültek. [A Frontex] kulcsfontosságú feladatai kell, hogy legyenek: az európai integrált határigazgatás célját szolgáló többéves stratégiai szakpolitikai ciklus végrehajtásának részeként a technikai és műveleti stratégia létrehozása; a határellenőrzés eredményes működésének felügyelete a külső határoknál; kockázatértékelések és sebezhetőségi értékelések elvégzése; fokozott technikai és műveleti segítségnyújtás a tagállamoknak és harmadik országoknak közös műveletek és gyorsreagálású határvédelmi intervenciók révén; az intézkedések gyakorlati végrehajtásának biztosítása a külső határoknál jelentkező, sürgős beavatkozást igénylő helyzetekben; technikai és műveleti segítségnyújtás a tengeren bajba jutott személyeket segítő kutatási és mentési műveletekkel összefüggésben; valamint visszaküldési műveletek és visszaküldési intervenciók szervezése, koordinálása és lefolytatása.

[…]

(24) [A Frontex] kibővített feladatkörét és hatáskörét az alapvető jogok biztosítékainak megerősítésével, valamint – különösen a hivatali személyzet végrehajtási jogköreinek gyakorlásával kapcsolatos felelősség tekintetében – fokozottabb elszámoltathatósággal kell ellensúlyozni.

[…]

(81) Az alapvető jogok maradéktalan tiszteletben tartásával és anélkül, hogy sértené a tagállamoknak a kiutasítási határozatok meghozatalával kapcsolatos felelősségét, [a Frontexnek] technikai és műveleti segítségnyújtást kell biztosítania a tagállamoknak a visszaküldési folyamatban, ideértve a harmadik országbeli állampolgárok azonosítását és a tagállamok egyéb, visszaküldés előtti és visszaküldéssel kapcsolatos tevékenységeit. Ezen túlmenően [a Frontexnek] az érintett harmadik országok hatóságaival együttműködve támogatnia kell a tagállamokat a visszaküldéshez szükséges úti okmányok beszerzése terén.

[…]

(103) E rendelet tiszteletben tartja az alapvető jogokat és az EUSZ 2. és 6. cikke, valamint az Európai Unió Alapjogi Chartája (a továbbiakban: a Charta) által elismert alapelveket, különösen az emberi méltóság tiszteletben tartását, az élethez való jogot, a kínzás és az embertelen vagy megalázó bánásmód és büntetés tilalmát, az emberkereskedelem tilalmát, a szabadsághoz és biztonsághoz való jogot, a személyes adatok védelméhez való jogot, a dokumentumokhoz való hozzáférés jogát, a menedékjogot, továbbá a kitoloncolással és a kiutasítással szembeni védelmet, a visszaküldés tilalmát, a megkülönböztetés tilalmát, valamint a gyermekek jogait.”

3 E rendelet „Tárgy” című 1. cikke a következőképpen rendelkezik:

„Ez a rendelet létrehozza az Európai Határ- és Parti Őrséget a külső határokon az európai integrált határigazgatás biztosítása érdekében, azzal a céllal, hogy a külső határokat hatékonyan, és az alapvető jogokat teljes mértékben tiszteletben tartva igazgassák, valamint hogy növekedjen az uniós visszaküldési politika hatékonysága.

Ez a rendelet a külső határokon jelentkező migrációs kihívások és potenciális jövőbeli kihívások és fenyegetések kezelésére irányul. E rendelet biztosítja az Unión belül a belső biztonság magas szintjét, az alapvető jogok teljes tiszteletben tartása mellett, ugyanakkor megőrizve az Unión belül a személyek szabad mozgását. E rendelet hozzájárul a határokon átnyúló bűnözés felderítéséhez, megelőzéséhez és az ellene folytatott küzdelemhez a külső határokon.”

4 Az említett rendelet „Európai Határ- és Parti Őrség” című 4. cikke kimondja:

„Az Európai Határ- és Parti Őrséget a tagállamok határigazgatásért felelős nemzeti hatóságai – határellenőrzési feladataiknak megfelelő mértékben ideértve a parti őrségeket is –, a visszaküldésért felelős nemzeti hatóságok, valamint [a Frontex] alkotják.”

5 Ugyanezen rendelet „[Frontex]” című 5. cikkének (3) és (4) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„(3) Annak érdekében, hogy biztosítsa a koherens európai integrált határigazgatást, [a Frontex] megkönnyíti és eredményesebbé teszi a külső határok igazgatására vonatkozó uniós intézkedések, különösen [a személyek határátlépésére irányadó szabályok uniós kódexéről (Schengeni határ-ellenőrzési kódex) szóló, 2016. március 9-i (EU) 2016/399 európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2016. L 77., 1. o.], valamint a visszaküldésre vonatkozó uniós intézkedések alkalmazását.

(4) [A Frontex] hozzájárul az uniós jog – köztük az alapvető jogok területén született uniós vívmányok és különösen [a Charta] – folyamatos és egységes alkalmazásához a külső határokon. Hozzájárulása kiterjed a bevált gyakorlatok megosztására is.”

6 A 2019/1896 rendelet „Megosztott felelősség” című 7. cikkének szövege a következő:

„(1) Az Európai Határ- és Parti Őrség [a Frontex] és a határigazgatásért felelős nemzeti hatóságok – tengeri határőrizeti műveleteiknek és egyéb határellenőrzési feladataiknak megfelelő mértékben ideértve a parti őrségeket is – között megosztott felelősséggel valósítja meg az európai integrált határigazgatást. Továbbra is elsődlegesen a tagállamok felelőssége marad a külső határok hozzájuk tartozó szakaszainak igazgatása.

[…]

(4) [A Frontex] a külső határok igazgatásához és a kiutasítási határozatok végrehajtásához kapcsolódó uniós intézkedések alkalmazását a visszaküldéssel kapcsolatos tagállami fellépések megerősítésével, értékelésével és koordinációjával, valamint technikai és működési segítségnyújtással támogatja ezen intézkedések végrehajtása során és visszaküldési ügyekben. [A Frontex] nem támogat semmiféle, a belső határokon végzett ellenőrzésekkel kapcsolatos intézkedést, és nem vesz részt ilyen tevékenységekben. [A Frontex] teljes mértékben felelős és elszámoltatható valamennyi általa hozott határozat és az olyan tevékenység tekintetében, amelyért e rendelet értelmében kizárólagos felelősséggel tartozik.

[…]”

7 E rendeletnek „[A Frontex] feladatai” című 10. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) [A Frontex] a következő feladatokat látja el:

a) a migrációs áramlások nyomon követése és az integrált határigazgatás minden vonatkozását lefedő kockázatelemzés elvégzése;

b) a tagállamok visszaküldések végrehajtásával kapcsolatos műveleti igényeinek nyomon követése, többek között operatív adatok gyűjtése révén;

[…]

e) az alapvető jogoknak való megfelelés nyomon követése a külső határokon és a visszaküldési műveletekhez kapcsolódó valamennyi tevékenysége során;

[…]

g) a külső határokon fokozottabb technikai és műveleti segítségnyújtást szükségessé tevő körülményekkel szembesülő tagállamok segítése közös műveletek koordinálása és szervezése révén, figyelembe véve, hogy egyes helyzetek humanitárius vészhelyzeteket és tengerből való mentést is magukban foglalhatnak, az uniós és a nemzetközi joggal összhangban;

[…]”

8 Az említett rendeletnek „[A Frontex] fellépése a külső határoknál” című 36. cikkének (2) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„[A Frontex] megszervezi a megfelelő technikai és műveleti segítségnyújtást a fogadó tagállam részére, valamint a vonatkozó uniós és nemzetközi joggal, többek között a visszaküldés tilalmának (non-refoulement) elvével összhangban eljárva végrehajthat egyet vagy többet a következő intézkedések közül:

a) egy vagy több tagállam közös műveleteinek koordinálása, és a készenléti alakulatok és műszaki eszközök bevetése;

b) gyorsreagálású határvédelmi intervenciók megszervezése, és a készenléti alakulatok és műszaki eszközök bevetése;

[…]

e) az e bekezdés a), b) és c) pontjában említett műveletek keretében, valamint [az Európai Unió Tagállamai Külső Határain Való Operatív Együttműködési Igazgatásért Felelős Európai Ügynökség által koordinált operatív együttműködés keretében a külső tengeri határok őrizetére vonatkozó szabályok megállapításáról szóló, 2014. május 15-i 656/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelettel (HL 2014. L 189., 93. o.)] és a nemzetközi joggal összhangban technikai és műveleti segítségnyújtás a tagállamoknak és harmadik országoknak a tengeri határőrizeti műveletek során előforduló helyzetekben a tengeren bajba jutott személyek felkutatására és mentésére irányuló műveletek támogatásaként;

[…]”

9 Ugyanezen rendeletnek a „Közös műveletek és gyorsreagálású határvédelmi intervenciók indítása a külső határoknál” című 37. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) Egy tagállam kérheti, hogy [a Frontex] indítson közös műveleteket a felmerülő kihívások – többek között az illegális bevándorlás, a külső határain jelentkező jelenlegi vagy jövőbeni fenyegetések vagy a határokon átnyúló bűnözés – kezelése érdekében, vagy azért, hogy fokozott technikai és műveleti segítségnyújtást biztosítson a külső határellenőrzésre vonatkozó kötelezettségeinek végrehajtásához. E kérelem részeként a tagállam megjelölheti az adott közös művelethez szükséges műveleti személyzet profiljait, ideértve adott esetben a végrehajtási jogkörrel rendelkező személyzetet is.

(2) Sajátos és aránytalan kihívást jelentő helyzettel szembesülő tagállam kérésére, különösen akkor, ha a külső határok bizonyos pontjaira nagyszámú olyan harmadik országbeli állampolgár érkezik, aki az adott tagállam területére jogellenesen próbál belépni, [a Frontex] korlátozott

időtartamú gyorsreagálású határvédelmi intervenciót hajthat végre az említett fogadó tagállam területén.

(3) Az ügyvezető igazgató értékeli, jóváhagyja és koordinálja a közös műveletekre vagy gyorsreagálású határvédelmi intervenciókra irányuló tagállami javaslatokat. A közös műveleteket és a gyorsreagálású határvédelmi intervenciókat alapos, megbízható és naprakész kockázatelemzésnek kell megelőznie, amely lehetővé teszi, hogy [a Frontex] fontosság szerint rangsorolja a javasolt közös műveleteket és gyorsreagálású határvédelmi intervenciókat, figyelembe véve a külső határszakaszok 34. cikk szerinti hatásszintjét és az erőforrások rendelkezésre állását.

[…]”

10 A 2019/1896 rendeletnek „A közös műveletek műveleti terve” című 38. cikke értelmében:

„(1) A közös művelet előkészítése során az ügyvezető igazgató a fogadó tagállammal együttműködve összeállítja a szükséges műszaki eszközök, személyzet és a szükséges személyzeti profilok – többek között adott esetben a végrehajtási jogkörrel rendelkező, a 82. cikk (2) bekezdésével összhangban engedélyezendő személyzeti profilok – jegyzékét. […]

(2) Az ügyvezető igazgató kidolgozza a külső határoknál végrehajtandó közös műveletek műveleti tervét. Az ügyvezető igazgató és a fogadó tagállam a részt vevő tagállamokkal szorosan és időben egyeztetve elfogadja a közös művelet szervezési és eljárási szempontjait részletesen ismertető műveleti tervet.

(3) A műveleti terv [a Frontexre], a fogadó tagállamra és a részt vevő tagállamokra nézve egyaránt kötelező. A műveleti terv a közös művelet végrehajtásához szükségesnek ítélt valamennyi vonatkozásra kiterjed, beleértve a következőket:

[…]

d) a feladatok – közöttük a végrehajtási jogköröket igénylő feladatok –, a felelősségek – többek között az alapvető jogok és az adatvédelmi követelmények tiszteletben tartásával kapcsolatos felelősségek – és a különleges utasítások leírása a csapatok számára, ideértve a fogadó tagállamban az adatbázisokba való engedélyezhető betekintésre és az engedélyezhető szolgálati fegyverekre, lőszerekre és felszerelésekre vonatkozó utasításokat is;

[…]

i) az értékelő jelentéssel kapcsolatos teljesítménymutatókra vonatkozó, az alapvető jogok védelmére is kitérő jelentési és értékelési rendszer, valamint a végleges értékelő jelentés benyújtásának végső időpontja;

[…]

l) általános utasítások arra vonatkozóan, hogy [a Frontex] műveleti tevékenysége során miként biztosítható az alapvető jogok védelme;

[…]”

11 E rendeletnek „A gyorsreagálású határvédelmi intervenciók indítására szolgáló eljárás” című 39. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) A tagállamok gyorsreagálású határvédelmi intervenció indítására irányuló kérelmében szerepelnie kell a helyzet, a lehetséges célkitűzések és a tervezett szükségletek, valamint a szükséges személyzet profiljai – többek között adott esetben a végrehajtási jogkörökkel rendelkező személyzet profiljai – leírásának. […]

[…]

(5) Az ügyvezető igazgató a kérelem beérkezésétől számított két munkanapon belül határoz a gyorsreagálású határvédelmi intervenció indítására irányuló kérelemről. Az ügyvezető igazgató az érintett tagállamot és az igazgatótanácsot határozatáról egyidejűleg, írásban értesíti. A határozat tartalmazza az alapjául szolgáló főbb indokokat.

[…]

(8) Az ügyvezető igazgató és a fogadó tagállam a 38. cikk (2) bekezdésével összhangban haladéktalanul, de legkésőbb a határozathozatal napját követő három munkanapon belül műveleti tervet készít, és e tervről megállapodik egymással.

[…]”

12 Az említett rendelet „Koordinációs tisztviselő” című 44. cikkének szövege a következő:

„(1) [A Frontex] biztosítja a közös műveletek, kísérleti projektek és gyorsreagálású határvédelmi intervenciók valamennyi szervezési vonatkozásának operatív végrehajtását, beleértve a hivatali személyzet jelenlétét.

[…]

(3) A koordinációs tisztviselő a csapatok bevetésének minden vonatkozását illetően [a Frontex] nevében jár el. A koordinációs tisztviselő feladata a fogadó és részt vevő tagállamok közötti együttműködés és koordináció elősegítése. A koordinációs tisztviselőt legalább egy, az alapjogok tiszteletben tartását felügyelő személy segíti és látja el tanáccsal. A koordinációs tisztviselő különösen:

[…]

b) nyomon követi a műveleti terv helyes végrehajtását, az alapjogok tiszteletben tartását felügyelő személyekkel együttműködésben az alapjogok védelme szempontjából is, és erről jelentést tesz az ügyvezető igazgatónak;

[…]

d) jelentést tesz az ügyvezető igazgatónak arról, ha a fogadó tagállam a műveleti tervnek – különösen az alapjogok tekintetében – nem megfelelő utasításokat ad a csapatainak, és adott esetben a 46. cikk szerinti határozat meghozatalának mérlegelését javasolja az ügyvezető igazgató számára.

[…]”

13 Ugyanezen rendeletnek „A tevékenységek felfüggesztésére, megszüntetésére vagy indításának elmaradására vonatkozó határozatok” című 46. cikkének (4) és (5) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„(4) Ha az ügyvezető igazgató úgy ítéli meg, hogy fennáll és valószínűleg tartósan fenn is fog állni az alapvető jogok vagy a nemzetközi védelemmel kapcsolatos, [a Frontex] bármely tevékenységéhez kapcsolódó kötelezettségek súlyos megsértése, az alapjogi tisztviselővel való konzultációt és az érintett tagállam tájékoztatását követően megvonja a tevékenység finanszírozását, vagy – teljes egészében vagy részben – felfüggeszti vagy megszünteti a tevékenységet.

(5) Az ügyvezető igazgató az alapjogi tisztviselővel való konzultációt követően úgy határoz, hogy nem indítja el [a Frontex] valamely tevékenységét, ha az ügyvezető igazgató álláspontja szerint az adott tevékenység annak kezdetétől fogva komoly okot adna annak felfüggesztésére vagy megszüntetésére azért, mert az alapvető jogok vagy a nemzetközi védelemmel kapcsolatos kötelezettségek súlyos megsértéséhez vezethet. Az ügyvezető igazgató tájékoztatja e határozatáról az érintett tagállamot.”

14 A 2019/1896 rendelet „Visszaküldés” című 48. cikkének (1) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„A kiutasítási határozatok – továbbra is a tagállamok kizárólagos hatáskörébe tartozó – érdemi vizsgálata nélkül, az alapvető jogok, az uniós jog általános elveinek és a nemzetközi jog, többek között a nemzetközi védelem, a visszaküldés tilalma elvének és a gyermekek jogainak tiszteletben tartásával [a Frontex] a visszaküldéssel kapcsolatban:

a) a visszaküldés területén technikai és műveleti segítségnyújtást biztosít a tagállamok számára, többek között:
   i. a kiutasítási határozatok meghozatalához szükséges információgyűjtésben, a visszaküldési eljárásban érintett, harmadik országbeli állampolgárok azonosításában és a tagállamok által a visszaküldés előtt, a visszaküldéshez kapcsolódóan és a megérkezés után és a visszaküldés után végzett egyéb tevékenységekben, azzal a céllal, hogy az illetékes tagállami hatóságok között létrejöjjön egy integrált visszaküldés-kezelési rendszer a harmadik országok érintett hatóságai és az egyéb érintett érdekelt felek részvételével;

[…]”

15 E rendeletnek „Az alapvető jogok védelme és alapjogi stratégia” című 80. cikkének szövege a következő:

„(1) Az Európai Határ- és Parti Őrség az e [rendelet] szerinti feladatainak ellátása során garantálja az alapvető jogok védelmét a vonatkozó uniós joggal, különösen a Chartával és a vonatkozó nemzetközi joggal, többek között a menekültek helyzetére vonatkozó[, Genfben, 1951. július 28-án aláírt] egyezménnyel [*(Recueil des traités des Nations unies* [1954], 189. kötet, 150. o., 2545. sz.; kihirdette: az 1989. évi 15. tvr.)] és annak [a menekültek helyzetére vonatkozó, New Yorkban, 1967. január 31-én megkötött] jegyzőkönyvével, a gyermek jogairól szóló [az Egyesült Nemzetek Közgyűlése által 1989. november 20-án elfogadott] egyezménnyel [*(Recueil des traités des Nations unies* [1990], 1577. kötet, 3. o., 27531. sz.; kihirdette: az 1991. évi LXIV. törvény)],

valamint a nemzetközi védelemhez való hozzáféréssel kapcsolatos kötelezettségekkel, különösen a visszaküldés tilalmának elvével összhangban.

E célból [a Frontex] – figyelemmel az alapjogi tisztviselő hozzájárulására és a jóváhagyásától függően – kidolgozza, végrehajtja és továbbfejleszti alapjogi stratégiáját és cselekvési tervét, beleértve egy arra szolgáló hatékony mechanizmust is, hogy nyomon kövessék az alapvető jogok tiszteletben tartását [a Frontex] valamennyi tevékenysége során.

(2) Az Európai Határ- és Parti Őrség feladatainak ellátása során biztosítja, hogy a visszaküldés tilalmának elvét sértő módon egyetlen személy sem szállítható partra olyan országban, nem kényszeríthető egy olyan országba történő belépésre, nem irányítható olyan országba, egyéb módon nem adható át olyan ország hatóságainak vagy nem küldhető vissza olyan országba, ahol fennáll – többek között – annak a komoly veszélye, hogy halálra ítélik, megkínozzák, üldöztetésnek vagy más embertelen vagy megalázó bánásmódnak vagy büntetésnek lesz kitéve, illetve élete vagy szabadsága faji hovatartozása, vallása, állampolgársága, szexuális irányultsága, egy adott társadalmi csoporthoz való tartozása vagy politikai véleménye miatt veszélybe kerül, és ahol fennáll egy, a visszaküldés tilalmának elvét megsértő más országba való kiutasítás, kitoloncolás, kiadatás vagy visszaküldés veszélye.

(3) Az Európai Határ- és Parti Őrség feladatainak ellátása során figyelembe veszi a gyermekek, a kísérő nélküli kiskorúak, a fogyatékossággal élő személyek, az emberkereskedelem áldozatai, az orvosi ellátásra szoruló személyek, a nemzetközi védelemre szoruló személyek, a tengeren bajba jutott személyek, továbbá a különösen kiszolgáltatott helyzetben lévő egyéb személyek különleges szükségleteit, és megbízatásának keretein belül foglalkozik e szükségletekkel. Az Európai Határ- és Parti Őrség valamennyi tevékenysége során különös figyelmet fordít a gyermekek jogaira és biztosítja, hogy tiszteletben tartsák a gyermek mindenekfelett álló érdekét.

[…]”

16 Az említett rendelet „Felelősségre vonhatóság” című 97. cikkének (4) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„Szerződésen kívüli felelősség esetén [a Frontex] a tagállamok jogában közös általános elveknek megfelelően megtéríti a szervezeti egységei vagy a személyzete által a – többek között a végrehajtási hatáskörök gyakorlásához kapcsolódó – feladataik teljesítése során okozott károkat.”

A Törvényszék eljárási szabályzata

17 A Törvényszék eljárási szabályzatának 88. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) A pervezető intézkedések és a bizonyításfelvétel az eljárás bármely szakaszában akár hivatalból, akár pedig a felperes vagy az alperes kérelmére elrendelhetők vagy módosíthatók.

(2) Az (1) bekezdés szerinti kérelemben pontosan meg kell jelölni a kért intézkedések tárgyát és azokat az okokat, amelyek ezeket az intézkedéseket indokolhatják. Ha e kérelmet az első beadványváltást követően terjesztik elő, a kérelmet előterjesztő félnek ki kell fejtenie azokat az okokat, amelyeknél fogva a kérelmet nem tudta korábban előterjeszteni.

(3) Pervezető intézkedések vagy bizonyításfelvétel iránti kérelem esetén az elnök a többi félnek lehetőséget biztosít arra, hogy e kérelemről állást foglaljanak.”

18 E szabályzat 89. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) A pervezető intézkedések célja annak biztosítása, hogy az ügyek előkészítése, az eljárások lefolytatása és a jogviták rendezése a lehető legjobb feltételek mellett történjék.

(2) A pervezető intézkedések célja különösen:

a) az eljárás írásbeli vagy szóbeli szakasza szabályszerű lefolyásának biztosítása és a bizonyításfelvétel megkönnyítése;

b) azoknak a kérdéseknek a meghatározása, amelyeknél a feleknek ki kell egészíteniük érvelésüket, vagy amelyek bizonyításfelvételt igényelnek;

c) a felek kérelmei terjedelmének, jogalapjainak és érveinek pontosítása, valamint a közöttük lévő vitás kérdések tisztázása;

d) a jogvita egyezség útján történő rendezésének előmozdítása.

(3) Pervezető intézkedések különösen a következők:

a) kérdések feltevése a feleknek;

b) a felek felhívása, hogy a jogvita bizonyos vonatkozásairól írásban vagy szóban nyilatkozzanak;

c) tájékoztatás kérése a felektől vagy az alapokmány 24. cikkének második bekezdése szerinti harmadik személyektől;

d) a feleknek az üggyel kapcsolatos iratok benyújtására történő felhívása;

e) a feleknek az ülésekre történő idézése.

(4) Tárgyalás tartása esetén a Törvényszék a feleket lehetőség szerint arra is felhívja, hogy szóbeli előadásaikat egy vagy több meghatározott kérdésre összpontosítsák.”

19 Az említett szabályzat 90. cikke (1) bekezdésének szövege a következő:

„A pervezető intézkedéseket a Törvényszék rendeli el.”

20 Ugyanezen szabályzat 91. cikke a következőképpen rendelkezik:

„Az [Európai Unió Bíróságának alapokmánya] 24. és 25. cikkének sérelme nélkül a bizonyítási eszközök a következők:

a) a felek személyes megjelenése;

b) a féltől tájékoztatás kérése vagy a fél felhívása az ügyre vonatkozó mellékletek benyújtására;

c) a dokumentumokhoz való hozzáférés valamely intézmény általi megtagadásának jogszerűségére vonatkozó kereset esetében felhívás azon dokumentumok benyújtására, amelyekhez az intézmény megtagadta a hozzáférést;

d) tanúvallomás;

e) szakértői vélemény;

f) helyszíni szemle.”

21 A Törvényszék eljárási szabályzata 92. cikkének (1) bekezdése értelmében a Törvényszék végzéssel határozza meg az általa megfelelőnek tartott bizonyítási eszközöket, és megjelöli a bizonyítandó tényeket.

22 E szabályzat 93. cikke kimondja:

„(1) A tanút, akinek kihallgatása szükséges, a 92. cikk (1) bekezdése szerinti végzéssel idézik, amely tartalmazza a következőket:

a) a tanú neve, foglalkozása és lakóhelye vagy székhelye;

b) a kihallgatás időpontja és helye;

c) a bizonyítandó tények és ezen egyes tényekről kihallgatandó tanúk megjelölése.

(2) A Törvényszék idézi meg a tanút, adott esetben a 100. cikk (1) bekezdése szerinti összeg letétbe helyezését követően.”

23 Az említett szabályzat 94. cikkének szövege a következő:

„(1) A tanút – személyazonosságának megállapítását követően – az elnök tájékoztatja arról, hogy tanúvallomását az (5) bekezdés és a 97. cikk rendelkezéseinek megfelelően meg kell erősítenie.

(2) A tanút a Törvényszék hallgatja ki; erről a feleket – megjelenésük érdekében – előzetesen értesítik. A tanúvallomást követően az elnök – a felek indítványára vagy hivatalból – kérdéseket tehet fel a tanúnak.

(3) Ugyanez a jogosultság megilleti a többi bírót és a főtanácsnokot is.

(4) Az elnök engedélyével a felek képviselői is tehetnek fel kérdéseket a tanúnak.

(5) A 97. cikk rendelkezéseire is figyelemmel, tanúvallomását követően a tanú a következő esküt teszi: »Esküszöm, hogy az igazat, a teljes igazat és csakis az igazat mondtam.«

(6) A Törvényszék a felperes és az alperes meghallgatását követően felmentheti a tanút az eskütétel alól.”

24 Ugyanezen szabályzat 95. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) A szabályszerűen megidézett tanú köteles az idézésnek eleget tenni és a kihallgatáson megjelenni.

(2) Ha a szabályszerűen megidézett tanú alapos ok nélkül nem jelenik meg a Törvényszék előtt, a Törvényszék 5000 euróig terjedő pénzbírságot szabhat ki vele szemben, és – a tanú költségére – újabb idézését rendelheti el.

(3) Ugyanilyen pénzbírságot lehet kiszabni azzal a tanúval szemben, aki a tanúvallomást vagy az eskütételt alapos ok nélkül megtagadja.”

25 A Törvényszék eljárási szabályzatának 106. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) A Törvényszék előtti eljárás szóbeli szakasza tárgyalást foglal magában, amelyet a Törvényszék vagy hivatalból, vagy pedig a felperes vagy az alperes kérelmére tart.

(2) A felperesnek vagy az alperesnek a tárgyalás tartására irányuló kérelmében meg kell jelölnie azokat az okokat, amelyek miatt meghallgatását kéri. E kérelmet az attól számított három héten belül lehet előterjeszteni, hogy a feleket értesítették az eljárás írásbeli szakaszának befejezéséről. Az elnök ezt a határidőt meghosszabbíthatja.

(3) Ha nem terjesztenek elő a (2) bekezdés szerinti kérelmet, a Törvényszék – amennyiben úgy ítéli meg, hogy az ügy körülményei kellően fel vannak tárva – úgy határozhat, hogy a keresetről az eljárás szóbeli szakaszának mellőzésével határoz. Ez esetben ugyanakkor utóbb határozhat úgy, hogy megnyitja az eljárás szóbeli szakaszát.”

26 E szabályzat 126. cikke kimondja:

„Ha a Törvényszéknek nyilvánvalóan nincs hatásköre a kereset elbírálására, illetve ha a kereset nyilvánvalóan elfogadhatatlan vagy jogilag nyilvánvalóan megalapozatlan, a Törvényszék az előadó bíró javaslatára – az eljárás folytatása nélkül – az eljárás során bármikor indokolt végzéssel határozhat az ügyben.”

A jogvita előzményei

27 A jogvita előzményeit a megtámadott végzés 2–5. és 10. pontja a következőképpen foglalja össze:

„2. A felperes szír állampolgár. Azt állítja, hogy 2020. április 28-án, amikor megérkezett hajón Törökországból, más személyekkel együtt csoportosan belépett Görögország területére, nevezetesen Számosz szigetére, hogy menedékjogot kérjen. Azt állítja továbbá, hogy az említett szigeten való partraszállást követően a helyi rendőrség mindannyiukat elfogta, és a görög hatóságok még aznap visszaküldték a tengerre, ahol másnap a török parti őrség egyik hajója felvette a fedélzetére és török területre helyezte át (a továbbiakban: a 2020. április 28-i és 29-i állítólagos incidens).

3. A felperes ezenkívül előadja, hogy 2020. április 29-én a tengeren töltött idő alatt egy állítólag kamerával felszerelt és a Frontex által üzemeltetett magán megfigyelő repülőgép kétszer is átrepült a helyszín felett.

4. A felperes azt állítja, hogy a 2020. április 28-i és 29-i állítólagos incidenst követően egy törökországi fogdába szállították, ahol 10 napig fogva tartották. Ezután elrendelték a kiutasítását és elkobozták szíriai útlevelét. Következésképpen Törökországban rekedt a menekültügyi rendszerhez való hozzáférés nélkül, és a Szíriába való visszaküldés közvetlen veszélye mellett élt rejtőzködve.

5. A Törvényszékhez benyújtott beadványaiból kitűnik, hogy azóta a felperesnek sikerült bejutnia az uniós tagállamok területére, és Németországban nemzetközi védelem iránti kérelmet nyújtott be.

[…]

10. A 2020. április 28-i és 29-i állítólagos incidens időpontjában a Frontex két műveleti tevékenysége volt folyamatban az incidens helye szerinti földrajzi területen, nevezetesen az égei-tengeri gyorsreagálású határvédelmi intervenció és a »Poszeidón« közös művelet.”

A Törvényszék előtti eljárás és a megtámadott végzés

28 A Törvényszék Hivatalához 2022. március 10-én benyújtott keresetlevelével a fellebbező az EUMSZ 268. és EUMSZ 340. cikk alapján keresetet indított azon kár megtérítése iránt, amelyet a Frontex Égei-tengeren végzett műveletei keretében tanúsított jogellenes magatartása miatt szenvedett el, konkrétan a 2020. április 28-i és 29-i állítólagos incidens során. E jogcímen azt kérte, hogy a Törvényszék kötelezze a Frontexet a 2019/1896 rendelet 38., 46. és 80. cikkének, valamint a Charta 1. cikkének (az emberi méltóság), 2. cikkének (az élethez való jog), 3. cikkének (a személyi sérthetetlenséghez való jog), 4. cikkének (a kínzás és az embertelen vagy megalázó bánásmód és büntetés tilalma), 6. cikkének (a szabadsághoz és biztonsághoz való jog), 18. cikkének (a menedékjog), 19. cikkének (védelem a kitoloncolással, a kiutasítással és a kiadatással szemben) és 21. cikkének (a megkülönböztetés tilalma) megsértése miatt őt ért nem vagyoni kár megtérítéseként 500 000 euró megfizetésére.

29 2022. március 10-én a fellebbező egyrészt kérelmezte, hogy a Törvényszék rendeljen el pervezető intézkedéseket vagy bizonyításfelvételt annak érdekében, hogy a Frontex benyújtsa a birtokában lévő dokumentumokat, másrészt pedig tárgyalás tartását kérte. 2022. április 29-én és május 18-án a felperes a Törvényszéktől pervezető intézkedések megtételét kérte további dokumentumok Frontex általi benyújtása érdekében.

30 A megtámadott végzésben a Törvényszék a fellebbező keresetét elutasította. A Törvényszék, miután e végzés 19–23. pontjában emlékeztetett az Unió szerződésen kívüli felelőssége megállapításának feltételeire vonatkozó elvekre, és az említett végzés 28–34. pontjában különösen a hivatkozott kár ténylegességére vonatkozó elvekre, ugyanezen végzés 36. pontjában a következőképpen foglalta össze az állítólagos kár alapjául szolgáló tényeket, amelyekre a fellebbező az első fokon benyújtott keresetlevelében hivatkozott:

„A felperes keresetlevelében előadja, hogy 2020. április 28-án reggel 7 óra 30 perc körül 22 személy, köztük maga is, a görögországi Számosz szigetére érkezett. Az adott szakaszon a tengerpartot hegyek övezték, amelyekre a hajóból kiszállva elkezdtek felmászni. A felperes állítása szerint a hegy tetejére érve fényképeket és videókat készített, amelyeket elküldött egy ausztriai ismerősének. A következő néhány órában a csoport helyi lakosokat kért meg, hogy hívják a rendőrséget. Amikor a rendőrök megérkeztek, elkobozták a telefonokat, és egy kisteherautóval a partra vitték a csoportot, ahol egy kis hajó és egy kis csónak várakozott. Ezután a csoport minden tagját egy kis narancssárga csónak fedélzetére vitték; a felperes szerint olyan mentőcsónakról van szó, amelyet nem láttak el semmilyen meghajtó eszközzel. A tengeren a csoportnak még kétszer kellett másik csónakba átülnie. A felperes szerint a tengeren hánykolódás egész éjjel folytatódott, egészen 2020. április 29-e délutánig, amikor a török parti őrség végül felvette őket.”

31 A megtámadott végzés 37. pontjában a Törvényszék megállapította, hogy „[a] 2020. április 28-i és 29-i állítólagos incidensnél való jelenlétére és az abban való részvételére vonatkozó ezen állítások bizonyítása érdekében a felperes a következő bizonyítékokra hivatkozik:

– először is a saját tanúvallomása, amelyet a keresetlevélhez A. 1. mellékletként csatolt;

– másodszor, a Bellingcat honlapon 2020. május 20-án megjelent cikk (a továbbiakban: [a Bellingcat cikke]), és különösen az e cikkben szereplő két YouTube videó. A keresetlevélben szerepel a cikket tartalmazó weboldalra mutató hivatkozás, mind annak szövegében, mind az A. 2. mellékletben;

– harmadszor pedig négy fénykép, amelyeket a keresetlevélhez A. 2. mellékletként csatolt. E fényképek a [Bellingcat cikkében] szereplő videókról készült színes képernyőfelvételek."

32 A megtámadott végzés 39. pontjában a Törvényszék úgy ítélte meg, hogy e bizonyítékok nyilvánvalóan elégtelenek ahhoz, hogy meggyőzően bizonyítsák a fellebbezőnek a 2020. április 28-i és 29-i állítólagos incidensnél való jelenlétét és az abban való érintettségét. Az e végzés 40–60. pontjában kifejtett indokok alapján a Törvényszék az említett végzés 61. pontjában megállapította, hogy a fellebbező nem bizonyította a hivatkozott kár ténylegességét, következésképpen a kár ténylegességére vonatkozó feltétel nyilvánvalóan nem teljesült.

33 Következésképpen a Törvényszék ugyanezen végzés 62. pontjában a keresetet mint jogilag nyilvánvalóan megalapozatlant elutasította, anélkül, hogy a Frontex szerződésen kívüli felelőssége egyéb feltételeinek teljesülését vizsgálni kellene.

A felek kérelmei a fellebbezési eljárásban

34 A fellebbező azt kéri, hogy a Bíróság:

– helyezze hatályon kívül a megtámadott végzést;

– döntsön az ügy érdemében, ha úgy ítéli meg, hogy az ügy iratai alapján elegendő információval rendelkezik; másodlagosan utalja vissza az ügyet a Törvényszék elé a tényállás teljes körű vizsgálata céljából, és

– a Frontexet kötelezze mindkét eljárás költségeinek viselésére.

35 A Frontex azt kéri, hogy a Bíróság:

– a fellebbezést utasítsa el és

– a fellebbezőt kötelezze a költségek viselésére, beleértve a Frontex részéről felmerült költségeket is.

A fellebbezésről

36 Fellebbezésének alátámasztására a fellebbező egyetlen jogalapra hivatkozik, amely azon alapul, hogy a Törvényszék megsértette a bizonyítási teherre vonatkozó elveket, megsértve az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló, Rómában, 1950. november 4-én aláírt európai

egyezményben (kihirdette: az 1993. évi XXXI. tv.; a továbbiakban: EJEE) biztosított jogokat, amelyek tiszteletben tartása a Charta 52. cikkének (3) bekezdése értelmében a védelem minimális szintjeként kötelező. Ez az egyetlen jogalap két részből áll, amelyeket célszerű együttesen vizsgálni.

A felek érvei

37 Egyetlen jogalapjának első részében a fellebbező lényegében arra hivatkozik, hogy a Törvényszék a bizonyítási teherre vonatkozó elvek megsértésével állapította meg a megtámadott végzés 35., 39., 61. és 62. pontjában, hogy a fellebbező nyilvánvalóan nem bizonyította kellőképpen, hogy az Unió szerződésen kívüli felelőssége megállapításának a kár ténylegességével kapcsolatos feltétele teljesült.

38 Amint az az Emberi Jogok Európai Bíróságának (a továbbiakban: EJEB) a menedékkérők kiutasítására vonatkozó ügyekben kialakított ítélkezési gyakorlatából kitűnik, a menedékkérők kiszolgáltatott helyzetére tekintettel figyelembe kell venni, hogy e személyek számára nehézséget jelent, vagy akár lehetetlen, hogy a bizonyítékokat összegyűjtsék. Közelebbről, az EJEB álláspontja szerint ilyen helyzetekben a közvetlen bizonyítékok hiánya nem döntő tényező, állításaik és a benyújtott dokumentumok hitelességének értékelése során kétség esetén gyakran kell az említett személyek javára dönteni, és amennyiben ugyanezek a személyek az események általuk előadott változatának alátámasztására bizonyítékkezdeményt terjesztettek elő, a bizonyítási teher megfordul (lásd ebben az értelemben: EJEB, 2016. augusztus 23., J. K. és társai kontra Svédország, CE:ECHR:2016:0823JUD005916612, 92–97. §; EJEB, 2020. február 13., N. D. és N. T. kontra Spanyolország, CE:ECHR:2017:1003JUD000867515, 85. §; EJEB, 2021. november 18., M. H. és társai kontra Horvátország, CE:ECHR:2021:1118JUD001567018, 268. §).

39 Álláspontja szerint a Törvényszék azáltal, hogy olyan bizonyítási követelményeket írt elő, amelyeknek a visszaküldési műveletek keretei között nehéz, sőt lehetetlen megfelelni, megsértette a Charta által biztosított alapvető jogokat, köztük a hatékony jogorvoslathoz való jogot és az EUM-Szerződés által létrehozott átfogó jogorvoslati rendszert. Ezek a követelmények azt jelentik, hogy a Frontex mentesül minden olyan jogi kötelezettség alól, amely arra kötelezi, hogy benyújtsa azokat a releváns információkat, amelyekhez kizárólag ő fér hozzá, valamint minden olyan következmény alól, amely abból ered, hogy ezeket az információkat nem adja meg.

40 Továbbá az említett követelmények előírása folytán a Törvényszék jogilag tévesen minősítette a tényeket, valamint elferdítette a bizonyítékokat.

41 Így először is a Törvényszéknek a megtámadott végzés 37., 42., 46., 47., 53. és 55. pontjában szereplő azon értékelései, amelyek szerint a Bellingcat cikkéből származó fényképek és videók nem teszik lehetővé a fellebbező azonosítását, illetve az elkészítésük helyét és időpontját, nem értékelik megfelelően e fényképeket és videókat.

42 Másodszor, e pontokban a Törvényszék jogilag tévesen minősítette a tényeket, és megsértette a megfelelő igazságszolgáltatás elvét, amikor úgy ítélte meg, hogy a fellebbező által benyújtott bizonyítékok túl pontatlanok voltak ahhoz, hogy azokat relevánsnak és bizonyító erejűnek lehessen tekinteni. E tekintetben úgy véli, hogy a Törvényszékhez benyújtott fényképek és videók lehetővé teszik a fellebbező azonosítását, valamint annak alátámasztását, hogy jelen volt a 2020. április 28-i és 29-i állítólagos incidensnél. E tényeket álláspontja szerint megerősíti az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) által az OC/2020/0866/A1 vizsgálat nyomán készített jelentése is a Frontex által elkövetett súlyos szabálytalanságokról, amelyek többek között abban álltak, hogy a Frontex nem vett tudomást a migránsok azonnali visszaküldésének eseteiről vagy ilyenekben

maga is részt vett (a továbbiakban: OLAF-jelentés), és amely jelentéshez a fellebbező annak sajtóba való kiszivárgását követően fért hozzá. A fellebbező állítása szerint kérelmezte, hogy a Törvényszék e jelentés benyújtása érdekében hozzon pervezető intézkedést. E kérelemnek azonban nem adtak helyt, és azt a megtámadott végzés még csak nem is említette.

43 Harmadszor, a megtámadott végzés 40. és 41. pontjában a Törvényszék jogilag tévesen minősítette a tényeket, és elferdítette a bizonyítékokat, amikor úgy ítélte meg, hogy a fellebbezőnek az első fokon benyújtott keresetlevélhez csatolt tanúvallomása csak csekély bizonyító erővel bír, nem kellően pontos, és nem teszi lehetővé a 2020. április 28-i és 29-i állítólagos incidensnél jelen lévő többi személy azonosítását. A fellebbező ezzel összefüggésben az OLAF-jelentésre hivatkozik, amely legelőször is megállapítja, hogy egyes kollektív kiutasítások végrehajtását a Frontex által társfinanszírozott eszközök segítették, ellentétben azzal, amit a Frontex a vizsgálat során állított. E jelentés emellett tanúsítja, hogy a Frontex a légi eszközeinek áthelyezése mellett döntött, hogy ne legyen a tanúja az Égei-tengeren történt incidenseknek, valamint hogy a Frontex személyzete a fogadó tagállam megtorlásától tartva elmulasztotta az incidensekről való jelentéstételt. Ezek a tényezők alátámasztják a fellebbező azon érvét, amely szerint a 2020. április 28-i és 29-i állítólagos incidens esetében inkább arról van szó, hogy az incidensről nem tettek jelentést, mintsem arról, hogy azt ne észlelték volna. Végül az említett jelentés alátámasztja a 2020. április 28-i és 29-i állítólagos incidensről szóló Bellingcat-cikk hihetőségét. A Törvényszéknél előterjesztett említett tényezőkre tekintettel a Törvényszéknek a szóban forgó tények valóságtartalmának megállapítása során kétség esetén azt a felperes javára kellett volna értékelnie.

44 Az egyetlen jogalap második részében a fellebbező azt állítja, hogy a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot, és jogilag tévesen minősítette a tényeket, amikor a megtámadott végzés 14. és 62. pontjában úgy ítélte meg, hogy az ügy körülményei kellően fel vannak tárva, és hogy a kereset jogilag nyilvánvalóan megalapozatlan. A fellebbező lényegében azt kifogásolja, hogy a Törvényszék nem vizsgálta meg megfelelően az ügyet, és tévesen alkalmazta a Törvényszék eljárási szabályzatának 126. cikkét. Konkrétabban, a Törvényszék azáltal, hogy indokolás nélkül megtagadta, hogy az OLAF-jelentés, továbbá a közös műveletek bejelentő rendszerének *(Joint Operations Reporting Application*; a továbbiakban: JORA) adatbázisában szereplő, kizárólag a Frontex által hozzáférhető három jelentés benyújtása és figyelembevétele iránt a fellebbező által előterjesztett kérelmeknek helyt adjon, továbbá azáltal, hogy megtagadta a tárgyalás tartását, amelyet a fellebbező azért kért, hogy ott tanúként meghallgassák, megsértette a megfelelő igazságszolgáltatás elvét, valamint a fegyveregyenlőség elvét, és nem vizsgálta meg teljeskörűen a tényeket. E hibák, amelyek sértik a Szerződések által létrehozott átfogó jogorvoslati rendszert, és a Frontex felelősség alóli indokolatlan mentesítéséhez vezetnek, érvénytelenné teszik a Törvényszék által a megtámadott végzés 14., 58., 59., 61. és 62. pontjában tett megállapításokat.

45 A fellebbező továbbá úgy véli, hogy a Frontex állításával ellentétben a jelen jogalap elfogadható. Egyrészt a fellebbező azt nem az ügyiratban nem szereplő bizonyítékokra, hanem a Törvényszékhez benyújtott pervezető intézkedés iránti kérelmekre alapította, amelyek olyan dokumentumok benyújtására irányultak, amelyekhez a Frontex kizárólagos hozzáféréssel rendelkezett. Másrészt a fellebbező a bizonyítékok elferdítésére hivatkozik, ami nyilvánvalóan kitűnik az ügy irataiból, anélkül hogy szükséges lenne a tényállás és a bizonyítékok Bíróság általi újbóli értékelése.

46 A Frontex azt állítja, hogy az egyetlen jogalap nyilvánvalóan elfogadhatatlan, és mindenesetre nyilvánvalóan megalapozatlan.

47 Elsőként azt állítja, hogy az egyetlen jogalap első része elfogadhatatlan. Legelőször is, a fellebbező kérelme olyan bizonyítékok újbóli vizsgálatára vagy értékelésére korlátozódik, amelyeket először a fellebbezés szakaszában terjesztett elő. Emellett nem jelöli meg a megtámadott végzés vitatott pontjait, amikor a bizonyítási teherre vonatkozó elvek és a Charta 52. cikke (3) bekezdésének megsértésére hivatkozik. Ezenkívül a felperes jogkérdésként állít be olyan kérdéseket, amelyek ténybeli értékelésnek minősülnek. Erről van szó azon kérdés kapcsán is, hogy az EJEB ítélkezési gyakorlata értelmében kétség esetén azt a fellebbező javára kell-e értékelni. A Frontex e tekintetben kifejti, hogy ez az ítélkezési gyakorlat nem élvezhet elsőbbséget az Európai Unió Bíróságának alapokmányában foglalt szabállyal szemben, amely szerint a fellebbezés kizárólag jogkérdésre vonatkozhat. Végül a Frontex úgy véli, hogy a fellebbező több tekintetben is az első fokon megfogalmazott érvek megismétlésére szorítkozik.

48 Mindenesetre e rész részben hatástalan, részben pedig megalapozatlan. Mindenekelőtt egyáltalán nem vitatott, hogy a Bellingcat cikkében a fellebbező neve nem szerepel, és hogy e videók grafikai minősége viszonylag gyenge. Ezenkívül az állítólagos elferdítések vagy hibák egyáltalán nem nyertek bizonyítást, mivel azok nem tűnnek ki nyilvánvalóan az ügy irataiból. Továbbá az OLAF-jelentés nem releváns, mivel az semmilyen módon nem bizonyítja, hogy a fellebbező szerepel az általa benyújtott fényképeken. Végül a fellebbező állításával ellentétben a Törvényszék megfelelően figyelembe vette a fellebbező által előterjesztett érveket és bizonyítékokat.

49 Másodsorban, a Frontex úgy véli, hogy az egyetlen jogalap második része is elfogadhatatlan. Egyrészt a fellebbező azt az OLAF-jelentésre alapítja, amely nem szerepelt az elsőfokú eljárás iratai között. Másrészt, ami a JORA-jelentéseket illeti, nem jelöli meg a megtámadott végzés azon pontjait, amelyeket e jelentések alapján vitat.

50 Álláspontja szerint ez a rész mindenképpen megalapozatlan. E tekintetben a Frontex úgy véli, hogy a fellebbező a Törvényszéknek a megtámadott végzés 14. pontjában szereplő azon értékelését, miszerint az ügy körülményei kellően fel vannak tárva, illetve e végzésnek a keresetet mint jogilag nyilvánvalóan megalapozatlant elutasító 62. pontját nem vitathatja sem az OLAF-jelentésére vagy a JORA-jelentésekre, sem pedig a Törvényszék előtti megjelenése érdekében tartandó tárgyalás iránti felperesi kérelemre hivatkozva.

51 Ami a fellebbező azon kérelmét illeti, hogy a Törvényszék rendelje el a teljes OLAF-jelentés és annak mellékletei benyújtását, a 2009. július 16-i SELEX Sistemi Integrati kontra Bizottság ítéletből (C-481/07 P, EU:C:2009:461, 44. pont) kitűnik, hogy egyedül a Törvényszék dönthet, arról, hogy szükséges-e esetlegesen a rendelkezésére álló információk kiegészítése pervezető intézkedések vagy bizonyításfelvétel elrendelésével, amelyek nem irányulhatnak arra, hogy pótolják a felperes bizonyításfelvétel során tanúsított mulasztását. Mindenesetre e jelentés álláspontja szerint nem releváns, mivel a fellebbező nem utal arra, hogy abban szerepelne a neve, vagy hogy az említett jelentés alapján megállapítható lenne, hogy az általa első fokon benyújtott fényképeken ő szerepel.

52 Egyébiránt, ami a fellebbező arra irányuló kérelmét illeti, hogy tanúként való megjelenése céljából tárgyalást tartsanak, a Frontex úgy véli, hogy a fellebbező figyelmen kívül hagyja, hogy a Törvényszék feladata annak eldöntése, hogy az ügy szükségessé teszi-e tanú kihallgatását vagy tárgyalás tartását. A Frontex hozzáteszi, hogy mivel a fellebbező nem terjesztett elő semmilyen bizonyítékot arra vonatkozóan, hogy a görög hatóságok által hozott intézkedésekkel érintett és/vagy az első fokon benyújtott fényképeken szereplő személy lenne, a Törvényszék nem kötelezhető pervezető intézkedések vagy bizonyításfelvétel elrendelésére, mivel ezek nem tették lehetővé azon bizonyítékok szolgáltatását, amelyek benyújtását a felperes elmulasztotta. Sem a

Törvényszék, sem a Bíróság nem vélelmezheti, hogy a fellebbező a 2020. április 28-i és 29-i állítólagos incidensben érintett volt. A fellebbező azt sem jelölte meg, hogy a Törvényszék előtti tárgyalás milyen módon tette volna lehetővé annak megállapítását, hogy ő az első fokon benyújtott rossz minőségű fényképeken szereplő személyek egyike.

A Bíróság álláspontja

Az elfogadhatóságról

53 A Frontex elsősorban az egyetlen fellebbezési jogalap elfogadhatóságát vitatja, lényegében azzal az indokkal, hogy a fellebbező nem jelöli meg kellő pontossággal a megtámadott végzés vitatott pontjait.

54 E tekintetben az EUMSZ 256. cikk (1) bekezdésének második albekezdéséből, az Európai Unió Bírósága alapokmánya 58. cikkének első bekezdéséből, valamint a Bíróság eljárási szabályzata 168. cikke (1) bekezdésének d) pontjából és 169. cikkének (2) bekezdéséből az következik, hogy a fellebbezésben pontosan meg kell jelölni a hatályon kívül helyezni kért ítélet kifogásolt pontjait, valamint az e kérelmet konkrétan alátámasztó jogi érveket, ellenkező esetben a fellebbezés vagy az érintett jogalap elfogadhatatlannak minősül (2024. december 12-i DD kontra FRA ítélet, C-680/22 P, EU:C:2024:1019, 99. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

55 Nem felel meg e követelményeknek az a jogalap, és elfogadhatatlannak kell nyilvánítani, amelynek érvelése nem kellően egyértelmű és pontos ahhoz, hogy lehetővé tegye a Bíróság számára a jogszerűségi felülvizsgálat elvégzését, különösen azért, mert a jogalap alapjául szolgáló alapvető elemek nem tűnnek ki kellően összefüggően és érthető módon a fellebbezés szövegéből, amely e tekintetben homályosan és kétértelműen van megfogalmazva. A Bíróság azt is kimondta, hogy mint nyilvánvalóan elfogadhatatlant el kell utasítani az olyan fellebbezést, amely nem rendelkezik koherens szerkezettel, általános állításokra korlátozódik, és nem jelöli meg pontosan a megtámadott ítélet azon pontjait, amelyeket esetlegesen téves jogalkalmazás érint (2024. december 12-i DD kontra FRA ítélet, C-680/22 P, EU:C:2024:1019, 100. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

56 A jelen ügyben a fellebbező egyetlen jogalapjában ismertette a bizonyítási teherre vonatkozó elveknek az EJEE-ben és a Charta 52. cikkének (3) bekezdésében biztosított jogokra tekintettel történt állítólagos megsértésének következményeit egyrészt a jelen ügy Törvényszék általi vizsgálatára, másrészt pedig az elsőfokú eljárás iratainak Törvényszék általi értékelésére nézve. Egyébként a fellebbező e jogalap mindegyik részében megjelölte a megtámadott végzés azon pontjait, amelyek a hivatkozott téves jogalkalmazáson alapulnak. Ebből következően az e jogalap alapjául szolgáló lényeges elemek kellően összefüggően és érthető módon kitűnnek a fellebbezés szövegéből, és a fellebbező érvelése kellően egyértelmű és pontos ahhoz, hogy lehetővé tegye a Bíróság számára a jogszerűségi felülvizsgálat elvégzését.

57 Következésképpen a megtámadott végzés vitatott pontjai megfelelő megjelölésének hiányára alapított elfogadhatatlansági kifogást el kell utasítani.

58 Másodsorban a Frontex azt állítja, hogy a fellebbezés elfogadhatatlan, mivel abban a fellebbező tényeket jogkérdésekként próbál beállítani, és a Bíróságtól a tényállás vagy a bizonyítékok újbóli értékelését kéri. A Frontex különösen arra hivatkozik, hogy a fellebbező javára értékelendő kétség fennállásának kérdése ténykérdés, és hogy a kiutasítással kapcsolatos ügyekben a menedékkérőkre

háruló bizonyítási teherre vonatkozó EJEB ítélkezési gyakorlatból levont tanulságok nem élvezhetnek elsőbbséget az Európai Unió Bírósága alapokmányában foglalt szabállyal szemben, amely szerint a fellebbezés kizárólag jogkérdésre vonatkozhat.

59 E tekintetben az EUMSZ 256. cikkből, valamint az Európai Unió Bírósága alapokmánya 58. cikkének első bekezdéséből kitűnik, hogy a fellebbezés csak jogkérdésre vonatkozhat. Kizárólag a Törvényszéknek van hatásköre a releváns tények megállapítására és értékelésére, valamint a bizonyítékok értékelésére. E tényeknek és bizonyítékoknak az értékelése tehát – azok elferdítésének esetét kivéve – nem minősül jogkérdésnek, amely fellebbezés keretében a Bíróság felülvizsgálata alá tartozna (2024. szeptember 10-i Google és Alphabet kontra Bizottság [Google Shopping] ítélet, C-48/22 P, EU:C:2024:726, 61. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

60 Mindazonáltal jogkérdésnek minősül az a kérdés, hogy az EJEB ítélkezési gyakorlatára és a Charta 52. cikkének (3) bekezdésére tekintettel a felpereséhez hasonló helyzetben lévő személyekre alkalmazandó, bizonyítási teherre vonatkozó szabályokat meg kell-e változtatni olyan módon, hogy e személyek számára biztosítani lehessen, hogy a kétséget a javukra értékeljék. A bizonyítási teher megosztásának kérdése ugyanis, noha hatással lehet a Törvényszék által tett ténybeli megállapításokra, jogkérdésnek minősül (2004. január 6-i BAI és Bizottság kontra Bayer ítélet, C-2/01 P és C-3/01 P, EU:C:2004:2, 61. pont).

61 Egyébiránt a fellebbező fellebbezésében konkrétan megindokolja a Törvényszék által állítólagosan elkövetett elferdítéseket. Az állítólagos elferdítések tehát nem jelentenek a tényállás vagy a bizonyítékok újbóli értékelése iránti kérelmet.

62 Ebből következik, hogy a tények jogkérdésekként való beállításán alapuló elfogadhatatlansági kifogást is el kell utasítani.

63 Harmadsorban, azzal kapcsolatban, hogy a Frontex a fellebbezés elfogadhatóságát arra hivatkozva vitatja, hogy a fellebbező az első fokon megfogalmazott érvek megismétlésére szorítkozik, a Bíróság ítélkezési gyakorlatából kétségtelenül kitűnik, hogy a fellebbezés nem korlátozódhat a Törvényszék előtt már felhozott jogalapok és érvek megismétlésére, anélkül hogy a fellebbező annak bizonyítására irányuló érveket terjesztene elő, hogy a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot (2025. június 26-i Mainova kontra Bizottság ítélet, C-484/23 P, EU:C:2025:482, 56. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat). A jelen ügyben azonban a fellebbező kifejezetten olyan érveket adott elő, amelyek annak alátámasztására irányultak, hogy a Törvényszék a megtámadott végzésben tévesen alkalmazta a jogot, így ezt az elfogadhatatlansági kifogást el kell utasítani.

64 A fenti megfontolásokra tekintettel a fellebbező fellebbezése elfogadható.

Az ügy érdeméről

65 A fellebbező lényegében arra hivatkozik, hogy a Törvényszék megsértette a bizonyítási teherre vonatkozó elveket, elferdítette a bizonyítékokat, és jogilag tévesen minősítette a tényeket, amikor úgy ítélte meg, hogy az általa benyújtott bizonyítékok nyilvánvalóan elégtelenek voltak ahhoz, hogy meggyőzően bizonyítsák a 2020. április 28-i és 29-i állítólagos incidensnél való jelenlétét és az abban való érintettségét, így nem bizonyította az általa hivatkozott kár ténylegességét, és ennélfogva a kár ténylegességére vonatkozó feltétel teljesülését, ami az Unió Frontex cselekményeiért való szerződésen kívüli felelőssége megállapításának a feltétele.

– Előzetes megfontolások

66 Először is emlékeztetni kell arra, hogy a Frontex egy uniós ügynökség, amelyet a 2007/2004 rendelet hozott létre az Unió külső határai integrált igazgatásának javítása céljából, amelyről jelenleg az EUMSZ 77. cikk (1) bekezdésének c) pontja rendelkezik. A 2019/1896 rendelet 7. cikkének (1) és (4) bekezdéséből az következik, hogy bár a Frontexet és a határigazgatásért felelős nemzeti hatóságokat e tekintetben megosztott felelősség terheli, a Frontex teljes mértékben felelős és elszámoltatható valamennyi általa hozott határozat, és az olyan tevékenység tekintetében, amelyért e rendelet értelmében kizárólagos felelősséggel tartozik.

67 A 2019/1896 rendelet 97. cikkének (4) bekezdése – az EUMSZ 340. cikk második bekezdéséhez hasonlóan, amelyet e rendelkezés konkretizál – úgy rendelkezik, hogy szerződésen kívüli felelősség esetén a Frontex a tagállamok jogában közös általános elveknek megfelelően megtéríti a szervezeti egységei vagy a személyzete által a feladataik teljesítése során okozott károkat. Következésképpen a Bíróságnak az EUM-Szerződés e rendelkezésére vonatkozó ítélkezési gyakorlata releváns a jelen ügyben.

68 A Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata szerint az Unió szerződésen kívüli felelősségének az EUMSZ 340. cikk második bekezdése szerinti megállapításához több feltétel együttes teljesülése szükséges, nevezetesen a magánszemélyek számára jogokat keletkeztető valamely jogszabály kellően súlyos megsértésének fennállása, a kár tényleges jellege, valamint az aktus kibocsátóját terhelő kötelezettség megsértése és a sérelmet szenvedett személyek kára közötti közvetlen okozati összefüggés fennállása (lásd: 1996. március 5-i Brasserie du pêcheur és Factortame ítélet, C-46/93 és C-48/93, EU:C:1996:79, 51. pont; 2024. március 5-i Kočner kontra Europol ítélet, C-755/21 P, EU:C:2024:202, 117. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

69 Ebből az ítélkezési gyakorlatból az is következik, hogy amennyiben e feltételek valamelyike nem teljesül, a keresetet teljes egészében el kell utasítani, anélkül hogy szükséges lenne az Unió szerződésen kívüli felelősségére vonatkozó többi feltételt megvizsgálni, és hogy az uniós bíróság nem köteles az említett feltételeket meghatározott sorrendben vizsgálni (2023. december 21-i United Parcel Service kontra Bizottság ítélet, C-297/22 P, EU:C:2023:1027, 61. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

70 Ami e feltételek közül konkrétan a kár ténylegességére vonatkozó második feltételt illeti, az megkívánja, hogy azon kár, amelynek a megtérítését kérik, tényleges és biztos legyen (lásd ebben az értelemben: 2014. október 14-i Giordano kontra Bizottság ítélet, C-611/12 P, EU:C:2014:2282, 36. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

71 Másodszor, ami az Unió EUMSZ 340. cikk második bekezdése alapján fennálló szerződésen kívüli felelősségének megállapításával kapcsolatos bizonyítási teherre és bizonyításfelvételre vonatkozó szabályokat illeti, főszabály szerint az e felelősségre hivatkozó félnek kell meggyőző bizonyítékokkal bizonyítania, hogy e felelősség megállapításának feltételei teljesülnek. Így e fél köteles többek között ilyen bizonyítékokat előterjeszteni az általa hivatkozott kár fennállására és annak mértékére vonatkozóan (lásd ebben az értelemben: 2024. december 12-i Nemea Bank kontra EKB és társai ítélet, C-181/22 P, EU:C:2024:1020, 60. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat). Ennek érdekében az említett fél szabadon hivatkozhat bármilyen bizonyítási eszközre, mivel az uniós jogban a szabad bizonyítás elve érvényesül (lásd ebben az értelemben: 2024. december 12-i DD/FRA ítélet, C-130/22 P, EU:C:2024:1018, 92. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

72 Mindazonáltal az EUMSZ 256. cikk (1) bekezdésével összefüggésben értelmezett EUMSZ 268. cikk alapján fennálló, az EUMSZ 340. cikk második és harmadik bekezdésében említett kártérítési jogviták első fokon történő elbírálására vonatkozó törvényszéki hatáskör, illetve az e jogviták fellebbezési eljárásban történő elbírálására vonatkozó bírósági hatáskör gyakorlása során az uniós bíróságnak biztosítania kell a magánszemélyek hatékony bírói jogvédelmét.

73 A kártérítési keresetet ugyanis a magánszemélyek bírói jogvédelmének a Szerződések által létrehozott teljes rendszerére tekintettel kell értékelni, és az hozzájárul e védelem hatékony jellegéhez (2020. október 6-i Bank Refah Kargaran kontra Tanács ítélet, C-134/19 P, EU:C:2020:793, 34. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

74 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy az EUSZ 2. cikkből az következik, hogy az Unió többek között az egyenlőség és a jogállamiság értékein alapul. Márpedig az uniós jogi rendelkezések tiszteletben tartásának biztosítására irányuló hatékony bírósági felülvizsgálat fennállása már önmagában a jogállamiság létének velejárója (2020. június 25-i Satcen kontra KF ítélet, C-14/19 P, EU:C:2020:492, 58. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

75 Végezetül a Charta 47. cikke, amely a hatékony bírói jogvédelem elvét erősíti meg, az első bekezdésében megköveteli, hogy mindenkinek, akinek az Unió joga által biztosított jogait és szabadságait megsértették, az e cikkben megállapított feltételek mellett joga legyen a bíróság előtti hatékony jogorvoslathoz (2020. október 6-i Bank Refah Kargaran kontra Tanács ítélet, C-134/19 P, EU:C:2020:793, 36. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

76 Egyébiránt emlékeztetni kell arra, hogy amint az az Európai Közösségek Elsőfokú Bíróságának létrehozásáról szóló, 1988. október 24-i 88/591/ESZAK, EGK, Euratom tanácsi határozat (HL 1988. L 319., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 1. fejezet, 1. kötet, 181. o.) preambulumából kitűnik, az Elsőfokú Bíróságot a bírósági felülvizsgálat minőségének és eredményességének a közösségi jogrenden – jelenleg az Unió jogrendje – belüli fenntartása érdekében hozták létre. E preambulum ezt azzal egészíti ki, hogy az összetett tényállások alapos vizsgálatát igénylő keresetek elsőfokú elbírálására vonatkozó hatáskör Elsőfokú Bíróságra telepítése, és ezáltal a kétfokú bíráskodás bevezetése a jogalanyok bírósági védelmének javítását fogja eredményezni.

77 Következésképpen a bizonyítási teherre és a bizonyításfelvételre vonatkozó szabályok Törvényszék általi alkalmazása nem sértheti az uniós jog által a magánszemélyeknek biztosított jogok bírói védelmének hatékonyságát. Az ilyen alkalmazás különösen nem vezethet ahhoz, hogy az egyik félre túlzott vagy akár teljesíthetetlen bizonyítási teher *(probatio diabolica)* háruljon, sem pedig a fegyveregyenlőség elvének megkérdőjelezéséhez, amely elv – amint azt a Bíróság kimondta – magában foglalja, hogy észszerű lehetőséget kell biztosítani valamennyi félnek arra, hogy olyan körülmények között ismertesse álláspontját, amelyek mellett nem kerül teljesen előnytelen helyzetbe ellenfelével szemben (2022. november 17-i Harman International Industries ítélet, C-175/21, EU:C:2022:895, 62. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

78 Így e szabályok alkalmazása során a Törvényszéknek biztosítania kell a Charta 47. cikkében biztosított hatékony jogorvoslathoz való jog teljes körű tiszteletben tartását, figyelembe véve az előtte folyamatban lévő ügy sajátos körülményeit. Ha e körülményekre tekintettel bebizonyosodik, hogy az említett szabályok alkalmazása rendkívül nehéz, vagy akár lehetetlen bizonyítási terhet ró a jogvitában részt vevő félre, e szabályokat meg kell változtatni.

79 Harmadszor emlékeztetni kell arra, hogy a Törvényszék számára az előtte folyamatban lévő ügyek előkészítéséhez és vizsgálatához szükséges hatásköröket biztosítottak. Eljárási szabályzatának 88. és 89. cikke értelmében ugyanis a Törvényszék pervezető intézkedéseket hozhat, amelyek célja annak biztosítása, hogy az ügyek előkészítése, az eljárások lefolytatása és a jogviták rendezése a lehető legjobb feltételek mellett történjék. Amint az az Európai Unió Bírósága alapokmánya 24. cikkének – amely annak 53. cikke értelmében a Törvényszékre is alkalmazandó – és a Törvényszék eljárási szabályzata 89. cikkének együttes olvasatából kitűnik, a Törvényszék intézkedéseket hozhat, amelyekben többek között felhívja a feleket, hogy nyújtsanak be minden dokumentumot, és adjanak meg minden olyan információt, amelyet a Törvényszék szükségesnek tart. Ezen eljárási szabályzat 91. cikke lehetővé teszi a Törvényszék számára, hogy bizonyításfelvételt rendeljen el, amely magában foglalja többek között a felek személyes megjelenését, a tájékoztatás kérését e felektől vagy a felek felhívását az ügyre vonatkozó mellékletek benyújtására. Ezen túlmenően az Európai Unió Bírósága alapokmánya 26–30. cikkének – amelyek annak 53. cikke értelmében a Törvényszékre is alkalmazandók – és a Törvényszék eljárási szabályzata 93–95. cikkének együttes olvasata értelmében a Törvényszék a tanúkat eskü alatt kihallgathatja. Végül a tárgyalás során az Európai Unió Bírósága alapokmányának 32. cikke, amely annak 53. cikke értelmében a Törvényszékre is alkalmazandó, lehetővé teszi a Törvényszék számára a felek meghallgatását és a tanúk kihallgatását.

80 Bár kétségtelen, hogy a Törvényszék feladata annak eldöntése, hogy szükséges-e e jogkörök gyakorlása (lásd ebben az értelemben: 2016. január 28-i Heli-Flight kontra EASA ítélet, C-61/15 P, EU:C:2016:59, 94. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat), ettől függetlenül a Törvényszéknek az említett hatásköröket a Charta 47. cikkéből eredő követelmények teljes körű tiszteletben tartása mellett kell gyakorolnia. Következésképpen, ha a bizonyítási teherre és a bizonyításfelvételre vonatkozó szabályok alkalmazása kivételesen nem teszi lehetővé a felperes hatékony bírói jogvédelmének biztosítását, a Törvényszéknek ezen – az Unióban mint jogi unióban alapvető fontosságú – védelem biztosítása érdekében az előtte folyamatban lévő ügyben rendelkezésére álló információk kiegészítéséhez ugyanezen jogkörökkel élnie kell.

81 Így a Törvényszék nem érheti be annyival, hogy a felperesek állításait kellő bizonyítékok hiányában elutasítja, miközben – többek között azáltal, hogy helyt ad e felek bizonyításfelvétel, például dokumentumok benyújtása iránti kérelmének – a Törvényszék az, amely képes az ezen állítások pontosságát illetően esetlegesen fennálló bizonytalanságot eloszlatni, illetve kifejteni, hogy az ilyen dokumentum, függetlenül a tartalmától, miért nem lehet semmiképpen releváns a jogvita megoldása szempontjából (lásd ebben az értelemben: 1999. március 4-i Ufex és társai kontra Bizottság ítélet, C-119/97 P, EU:C:1999:116, 110. és 111. pont; 2007. október 4-i Olsen kontra Bizottság végzés, C-320/05 P, EU:C:2007:573, 64. pont).

82 Ugyanezen gondolatmenetet követve a Törvényszék állandó ítélkezési gyakorlatából kitűnik, hogy a Törvényszék a pervezető intézkedések keretében részt vesz a bizonyítékok felperes javára történő felkutatásában olyan kivételes esetekben, amelyekben e felperesnek azokra ténylegesen szüksége van érvelésének alátámasztásához, és a hozzáférés során nehézségekbe ütközik, vagy a hozzáférés megtagadásával szembesül (lásd ebben az értelemben: 2002. szeptember 25-i Ajour és társai kontra Bizottság ítélet, T-201/00 és T-384/00, EU:T:2002:224, 75. pont; 2013. október 16–i TF1 kontra Bizottság ítélet, T-275/11, EU:T:2013:535, 116. pont; 2014. december 11–i van der Aat és társai kontra Bizottság ítélet, T-304/13 P, EU:T:2014:1055, 61. pont; a Törvényszék 2005. február 4–i Aguar Fernandez és társai kontra Bizottság végzése, T-20/04, EU:T:2005:35, 36. pont).

83 Ahhoz azonban, hogy a Törvényszék részt vegyen a bizonyítékok felkutatásában, az azt kérelmező félnek legalább minimális mértékben igazolnia kell e beavatkozás hasznosságát az eljárás szempontjából (lásd ebben az értelemben: 2011. július 28-i Diputación Foral de Vizcaya és társai kontra Bizottság ítélet, C-474/09 P–C-476/09 P, EU:C:2011:522, 92. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

84 A bizonyítási teherre és a bizonyításfelvételre vonatkozó szabályok Törvényszék általi alkalmazását vitató fellebbezés keretében a Bíróság feladata annak vizsgálata, hogy a Törvényszék a Charta 47. cikkéből eredő követelmények teljes körű tiszteletben tartása mellett teljesítette-e a jelen ítélet 78. és 80. pontjában említett kötelezettségeket.

85 Ezen előzetes pontosításokra tekintettel kell megvizsgálni, hogy a jelen ügyben a Törvényszék megsértette-e a bizonyítási teherre és a bizonyításfelvételre vonatkozó szabályoknak a hatékony bírói jogvédelem biztosítása érdekében történő megváltoztatására vonatkozó kötelezettségét.

– A bizonyítási teher megváltoztatásának szükségességéről

86 A megtámadott végzés 39. pontjában a Törvényszék megállapította, hogy a fellebbező által benyújtott bizonyítékok nyilvánvalóan elégtelenek voltak ahhoz, hogy meggyőzően bizonyítsák a 2020. április 28-i és 29-i állítólagos incidensnél való jelenlétét és az abban való érintettségét.

87 Annak meghatározása érdekében, hogy – amint arra a fellebbező hivatkozik – e megfontolás téves jogalkalmazáson alapul-e amiatt, hogy a Törvényszék figyelmen kívül hagyta, hogy a 2019/1896 rendelet 46. cikke (4) és (5) bekezdésének, valamint a fellebbező Charta 1–4., 6., 18., 19. és 21. cikkéből eredő alapvető jogainak a Frontex által ezen állítólagos incidens során történő állítólagos megsértése miatt elszenvedett károk miatt szerződésen kívüli felelősség megállapítása iránt az Unióval szemben benyújtott keresetének sajátos körülményeire tekintettel a bizonyítási terhet meg kell változtatni, meg kell állapítani, hogy e kereset a következő sajátosságokkal bír.

88 Először is, az említett állítólagos incidens nem más, mint egy Unió területéről harmadik országba irányuló, tengeri úton megvalósított visszaküldési művelet, a fellebbezőhöz hasonló olyan személyekkel szemben, akik elmenekültek származási országukból, anélkül hogy e személyeknek lehetőségük lett volna nemzetközi védelem iránti kérelmet benyújtani e területen. Márpedig egy ilyen azonnali visszaküldési művelet sajátossága, hogy az azt elszenvedő személyek fokozottan kiszolgáltatottak, valamint jellemző módon hiányzik az azonosítás, illetve a hatóságok részéről az e személyek egyéni helyzetének értékelésén alapuló bánásmód. Ezenkívül az említett személyek a tényállás megvalósulásának időpontjában olyan helyzetben vannak, hogy az e tényállás megalapozására szolgáló bizonyítékok összegyűjtése csak nagyon nehezen lehetséges a számukra, sőt, e tekintetben esetleg kizárt minden lehetőség, különösen akkor, ha a nemzeti hatóságok elkobozták az említett személyek telefonjait.

89 Másodszor, amint az a megtámadott végzés 10. pontjából kitűnik, a 2020. április 28-i és 29-i állítólagos incidens időpontjában a Frontex két műveleti tevékenysége volt folyamatban az állítólagos incidens helye szerinti földrajzi területen, nevezetesen az égei-tengeri gyorsreagálású határvédelmi intervenció és a „Poszeidón” közös művelet.

90 Márpedig, amint az a 2019/1896 rendelet 1. és 4. cikkéből kitűnik, a Frontex egy uniós ügynökség, amely az e 4. cikkben említett nemzeti hatóságokkal együtt alkotja az Európai Határ- és Parti Őrséget, amelynek feladata a külső határokon az európai integrált határigazgatás biztosítása azzal a céllal, hogy a külső határokat hatékonyan, és az alapvető jogokat teljes mértékben tiszteletben tartva igazgassák, valamint hogy növekedjen az uniós visszaküldési politika hatékonysága.

91 Többek között a 2019/1896 rendelet (3) preambulumbekezdéséből az következik, hogy e célból a Frontex Unió külső határainak ellenőrzésével kapcsolatos feladatai és hatáskörei kibővültek, és ezeket – amint azt e rendelet (24) preambulumbekezdése kimondja – az alapvető jogok biztosítékainak megerősítésével, valamint ezen ügynökség fokozottabb felelősségével és elszámoltathatóságával ellensúlyozzák.

92 Így a 2019/1896 rendelet 5. cikkének (3) bekezdése értelmében a Frontex megkönnyíti és eredményesebbé teszi a külső határok igazgatására és a visszaküldésre vonatkozó uniós intézkedések alkalmazását. E rendelet 7. cikkének (4) bekezdése e tekintetben pontosítja, hogy a Frontex ezen intézkedések alkalmazását a tagállami fellépések megerősítésével, értékelésével és koordinációjával, valamint technikai és működési segítségnyújtással támogatja ezen intézkedések végrehajtása során. Ezenkívül az említett rendelet 10. cikke (1) bekezdésének a), b) és g) pontja úgy rendelkezik, hogy a Frontex feladata többek között a migrációs áramlások nyomon követése és az integrált határigazgatás minden vonatkozását lefedő kockázatelemzés elvégzése, a tagállamok visszaküldések végrehajtásával kapcsolatos műveleti igényeinek nyomon követése, többek között operatív adatok gyűjtése révén, valamint a külső határokon fokozottabb technikai és műveleti segítségnyújtást szükségessé tevő körülményekkel szembesülő tagállamok segítése közös műveletek koordinálása és szervezése révén, figyelembe véve, hogy egyes helyzetek humanitárius vészhelyzeteket és tengerből való mentést is magukban foglalhatnak, az uniós és a nemzetközi joggal összhangban.

93 Ugyanakkor, amint azt a 2019/1896 rendelet (103) preambulumbekezdése kimondja, e rendelet tiszteletben tartja az alapvető jogokat és az EUSZ 2. és 6. cikke, valamint a Charta által elismert alapelveket. Az említett rendelet 5. cikkének (4) bekezdése ennek megfelelően úgy rendelkezik, hogy a Frontex hozzájárul az alapvető jogok területén született uniós vívmányok és különösen a Charta alkalmazásához a külső határokon, ugyanezen rendelet 10. cikke (1) bekezdésének e) pontja pedig a Frontexre telepíti azt a feladatot, hogy az alapvető jogoknak való megfelelést nyomon kövesse a külső határokon és a visszaküldési műveletekhez kapcsolódó valamennyi tevékenysége során.

94 A 2019/1896 rendelet 80. cikkének (1) és (2) bekezdése e tekintetben pontosítja, hogy az Európai Határ- és Parti Őrség az ugyanezen rendelet szerinti feladatainak ellátása során garantálja az alapvető jogok védelmét a vonatkozó uniós joggal, különösen a Chartával és a vonatkozó nemzetközi joggal, többek között a menekültek helyzetére vonatkozó, Genfben, 1951. július 28-án aláírt egyezménnyel *(Recueil des traités des Nations unies* [1954], 189. kötet, 150. o., 2545. sz.) és annak a menekültek helyzetére vonatkozó, New Yorkban, 1967. január 31-én megkötött jegyzőkönyvével, a gyermek jogairól szóló, az Egyesült Nemzetek Közgyűlése által 1989. november 20-án elfogadott egyezménnyel *(Recueil des traités des Nations unies* [1990], 1577. kötet, 3. o., 27531. sz.), valamint a nemzetközi védelemhez való hozzáféréssel kapcsolatos kötelezettségekkel, különösen a visszaküldés tilalmának elvével összhangban. Konkrétabban biztosítja, hogy feladatainak ellátása során egyetlen személy sem szállítható partra, nem kényszeríthető valamely országba történő belépésre, nem irányítható oda, egyéb módon nem adható át valamely ország hatóságainak vagy nem küldhető vissza a visszaküldés tilalmának elvét sértő módon.

95 Ezenkívül, ami a visszaküldés területén történő technikai és műveleti segítségnyújtást illeti, a 2019/1896 rendelet 48. cikke (1) bekezdése a) pontjának i. alpontja e rendelet (81) preambulumbekezdésével összefüggésben értelmezve kimondja, hogy e segítségnyújtásnak az alapvető jogok teljes körű tiszteletben tartása mellett kell történnie, és az kiterjed a visszaküldési eljárásban érintett, harmadik országbeli állampolgárok azonosítására és a tagállamok által a visszaküldés előtt végzett egyéb tevékenységekre.

96 Figyelemmel a nyomon követéssel, az operatív adatok gyűjtésével, a tagállamok hatóságai részére történő segítségnyújtással kapcsolatos feladataira, valamint az alapvető jogok területén született uniós vívmányoknak az Unió külső határain való alkalmazásához való hozzájárulásra vonatkozó kötelezettségére, a Frontex főszabály szerint releváns információkkal rendelkezhet az azonnali visszaküldés megtörténtének bizonyításához.

97 Ezen ügynökség még inkább rendelkezhet ilyen információkkal azon földrajzi területeket illetően, ahol konkrét műveleti tevékenységekben vesz részt, mint a jelen ügyben a jelen ítélet 89. pontjában említett égei-tengeri gyorsreagálású határvédelmi intervenció és a „Poszeidón” közös művelet, amelyek a 2020. április 28-i és 29-i állítólagos incidens időpontjában és földrajzi területén folyamatban voltak.

98 Amint ugyanis az a 2019/1896 rendelet 36. cikke (2) bekezdésének a), b) és e) pontjából, 37. cikkének (1)–(3) bekezdéséből, 38. cikkének (2) bekezdéséből, valamint 39. cikkének (5) és (8) bekezdéséből kitűnik, a Frontex ügyvezető igazgatójának feladata, hogy értékelje, jóváhagyja és koordinálja az ilyen műveleti tevékenységeket, valamint a fogadó tagállammal együtt és a részt vevő tagállamokkal konzultálva kidolgozza az e tevékenységekre vonatkozó műveleti tervet.

99 Márpedig e rendelet 38. cikke (3) bekezdése d), i) és l) pontja értelmében a műveleti terv kötelező mind a Frontexre, mind pedig e tagállamokra nézve, többek között a feladatok leírását, a jelentési és értékelési rendszert, valamint az alapvető jogok védelmének a műveleti tevékenységek során történő biztosítására vonatkozó általános utasításokat illetően.

100 A Frontex ezen belül különösen köteles biztosítani az alapvető jogok tiszteletben tartását a koordinációs tisztviselők általi operatív végrehajtás során, akiknek az említett rendelet 44. cikkének (1) bekezdése és (3) bekezdésének b) és d) pontja alapján nyomon követi a műveleti terv helyes végrehajtását és jelentést tesz az ügyvezető igazgatónak arról, ha a fogadó tagállam a műveleti tervnek – különösen az alapjogok tekintetében – nem megfelelő utasításokat ad a csapatainak.

101 Egyébiránt ugyanezen rendelet 46. cikkének (4) bekezdése értelmében a Frontex ügyvezető igazgatója felfüggeszti vagy megszünteti ezen ügynökség tevékenységét, ha úgy ítéli meg, hogy fennáll és valószínűleg tartósan fenn is fog állni az alapvető jogok vagy a nemzetközi védelemmel kapcsolatos, e tevékenységhez kapcsolódó kötelezettségek súlyos megsértése.

102 Ezenkívül az alapvető jogok területén született uniós vívmányoknak az Unió külső határain való alkalmazásához való hozzájárulásra vonatkozó kötelezettség, amely mind az előző pontban, mind pedig a jelen ítélet 93–95. pontjában említett rendelkezésekből következik, arra kötelezi a Frontexet, hogy gondos együttműködést tanúsítson minden olyan közigazgatási vizsgálatban vagy bírósági eljárásban, amely ezen alapvető jogoknak az Unió külső határain történő állítólagos megsértésére vonatkozik.

103 Harmadszor meg kell állapítani, hogy az EUMSZ 268. cikk alapján benyújtott, szerződésen kívüli felelősség megállapítása iránti kereset az egyetlen olyan jogorvoslati lehetőség, amely a Frontexszel szemben az uniós bíróság előtti bírói jogvédelmet kellő mértékben biztosíthatja.

104 Tekintettel az Unióval szemben a harmadik országba történő azonnali visszaküldéssel kapcsolatos, Frontex által elkövetett állítólagos jogsértések miatt – amely jogsértéseknek állításuk szerint egyes személyek, mint például a fellebbező is áldozatai voltak – indított szerződésen kívüli felelősség megállapítása iránti kereset ezen sajátosságaira, e személyektől nem követelhető meg, hogy meggyőző bizonyítékokkal szolgáljanak e művelet lefolyásáról és a műveletnél való jelenlétükről.

105 Ugyanis, amint arra indítványának 52. pontjában lényegében a főtanácsnok is rámutatott, az említett személyekre háruló bizonyítási teher megváltoztatásának hiánya akadályozhatná az azonnali visszaküldés áldozatai által a Frontexszel szemben az ezen ügynökség által állítólagosan elkövetett jogellenes cselekmények miatt indított kereseteket, *de facto* mentességet biztosítva a Frontex számára, és ezáltal veszélyeztetve az ezen áldozatokat megillető, többek között a Charta 18., 19. és 47. cikkében biztosított alapvető jogok hatékony védelmét.

106 Így, amennyiben egyes személyek azt állítják, hogy azonnali visszaküldés áldozatává váltak, a Charta 47. cikkében biztosított hatékony jogorvoslathoz való jog teljes körű tiszteletben tartásából az a követelmény fakad, hogy elegendő, ha e személyek bizonyítékkezdeményt szolgáltatnak erre a Frontex részvételével lezajlott műveletre, illetve a műveletnél való jelenlétükre vonatkozóan.

107 Ez a következtetés összhangban van az EJEB ítélkezési gyakorlatával.

108 A Charta 52. cikkének (3) bekezdése értelmében ugyanis a Bíróságnak a védelem minimális szintjeként figyelembe kell vennie az EJEE-ben biztosított olyan jogokat, amelyek megfelelnek a Chartában foglalt jogoknak (lásd ebben az értelemben: 2025. április 3-i „Alchaster II” ítélet, C-743/24, EU:C:2025:230, 24. pont). Így tehát a Bíróságnak ügyelnie kell arra, hogy a Charta 47. cikkének – amelynek első és második bekezdése az EJEE 6. cikke (1) bekezdésének és 13. cikkének felel meg – az általa biztosított értelmezése olyan védelmi szintet biztosítson, amely nem sérti az EJEE e rendelkezéseiben rögzített és az EJEB által értelmezett védelmi szintet (lásd ebben az értelemben: 2024. szeptember 10-i KS és társai kontra Tanács és társai ítélet, C-29/22 P és C-44/22 P, EU:C:2024:725, 77. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

109 Márpedig az EJEB a migránsok kollektív kiutasításával összefüggésben következetesen úgy ítélte meg, hogy amennyiben a kérelmező panaszának középpontjában az azonosítás hiánya és az állami hatóságok általi egyéni értékelésen alapuló bánásmód elmulasztása áll, akkor a kérelmezőnek módjában áll, hogy mindössze egy bizonyítékkezdeményt terjesszen elő a tényállás általa előadott változatának alátámasztására. E célból elegendő, ha a felperes részletes, konkrét és egybevágó beszámolót nyújt be a szóban forgó eseményekről (lásd többek között: EJEB, 2020. február 13., N. D. és N. T. kontra Spanyolország, CE:ECHR:2020:02134JUD000867515, 85. §; EJEB, 2021. november 18., M. H és társai kontra Horvátország, CE:ECHR:2021:1118JUD001567018, 268. §; EJEB, 2025. január 7., A. R. E kontra Görögország, CE:ECHR:2025:0107JUD001578321, 214. §).

110 Ebből következik, hogy a Törvényszék a megtámadott végzés 39. pontjában tévesen alkalmazta a jogot, amikor úgy ítélte meg, hogy azt kell értékelni, hogy a fellebbező meggyőző bizonyítékokat szolgáltatott-e a 2020. április 28-i és 29-i állítólagos incidensnél való jelenlétére és az abban való érintettségére vonatkozóan, ahelyett hogy azt vizsgálta volna, hogy a fellebbező szolgáltatott-e bizonyítékkezdeményt e jelenlétre és érintettségre vonatkozóan.

111 E téves jogalkalmazás szükségszerűen hibássá tette a Törvényszéknek a megtámadott végzés 40–57. pontjában szereplő, a fellebbező által előterjesztett bizonyítékokra vonatkozó értékelését, mivel ezt az értékelést túl magas bizonyítási szinthez viszonyítva végezték el.

112 Bár e téves jogalkalmazás elegendő a megtámadott végzés hatályon kívül helyezéséhez, a Charta 47. cikkéből eredő követelmények teljes körű tiszteletben tartásának biztosítása érdekében a Bíróság feladata, hogy a Törvényszék megállapításai alapján értékelje, hogy a fellebbező szolgáltatott-e bizonyítékkezdeményt a 2020. április 28-i és 29-i állítólagos incidensnél való jelenlétére és az abban való érintettségére vonatkozóan.

– A bizonyítékkezdemény meglétéről

113 A megtámadott végzés 37. pontjában a Törvényszék megállapította, hogy a fellebbező a 2020. április 28-i és 29-i állítólagos incidensnél való jelenlétének és az abban való részvételének bizonyítása érdekében elsősorban a saját tanúvallomására, másodsorban a Bellingcat cikkére, harmadsorban pedig négy fényképre támaszkodik, amelyek az e cikkben szereplő videókból származó színes képernyőképek.

114 Annak megállapítása érdekében, hogy a fellebbező által hivatkozott és benyújtott bizonyítékok elegendőnek tekinthetők-e ahhoz, hogy bizonyítékkezdeményt szolgáltassanak a fellebbezőnek a 2020. április 28-i és 29-i állítólagos incidensnél való jelenlétére és az abban való érintettségére vonatkozóan, mindenekelőtt rá kell mutatni arra, hogy amint arra a Törvényszék a megtámadott végzés 31. és 32. pontjában helyesen emlékeztetett, a szabad bizonyítás elvéből egyenesen következik a bizonyítékok szabad mérlegelésének elve. Ez utóbbi elv értelmében az egyetlen releváns tényező, amelyet a szabályszerűen benyújtott bizonyítékok bizonyító erejének értékelésekor meg kell vizsgálni, a bizonyítékok hitelessége (2018. szeptember 26-i Infineon Technologies kontra Bizottság ítélet, C-99/17 P, EU:C:2018:773, 65. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

115 Ami először is a felperes írásbeli tanúvallomását illeti, emlékeztetni kell arra, hogy a tanúvallomás bizonyító erejének értékelésekor ellenőrizni kell e tanúvallomás hihetőségét és az abban szereplő információ valószínűségét, és figyelembe kell venni többek között az említett tanúvallomás készítésének körülményeit, címzettjét, valamint fel kell tenni a kérdést, hogy tartalma alapján értelmesnek és megbízhatónak tűnik-e (lásd analógia útján: 2019. június 12-i OY kontra Bizottság végzés, C-816/18 P, EU:C:2019:486, 4. pont [Pikamäe főtanácsnok állásfoglalásának 6. pontja]).

116 Közelebbről, a felperes tanúvallomását nem lehet az adott ügyben előterjesztett bizonyítékok összességének figyelembevétele nélkül elutasítani, mint olyat, amely csekély bizonyító erővel rendelkezik.

117 Ebből következik, hogy a megtámadott végzés 33. és 40. pontjában a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot, amikor megállapította, hogy főszabály szerint a maga a fellebbező által benyújtott tanúvallomás csak csekély bizonyító erővel rendelkezik.

118 Amint az az e végzés 36. és 37. pontjában szereplő megállapításokból kitűnik, a fellebbező a Törvényszékhez benyújtott keresetlevélhez csatolt írásbeli tanúvallomásában részletes és koherens leírást adott a Számosz szigetére való átkeléséről, megerősítve azt is, hogy arra 2020 áprilisában került sor, valamint arról az azonnali visszaküldési műveletről is, amelynek állítása szerint e sziget elérését követően áldozatául esett.

119 Márpedig e megállapítások alapján a Törvényszéknek arra a következtetésre kellett volna jutnia, hogy a fellebbező írásbeli tanúvallomása kellően részletes, konkrét és egybevágó volt ahhoz, hogy bizonyítékkezdeménynek minősüljön arra vonatkozóan, hogy a fellebbező 2020 áprilisában valóban egy Számosz szigetéről történő azonnali visszaküldési művelet áldozata lett.

120 A Törvényszéknek a megtámadott végzés 41. pontjában szereplő értékelése, miszerint e tanúvallomás több olyan nyilatkozatot tartalmaz, amelyek a lényeges ténybeli elemeket illetően nem kellően pontosak, nem teszi lehetővé annak megállapítását, hogy az említett tanúvallomás nem minősül ilyen bizonyítékkezdeménynek.

121 E tekintetben a megtámadott végzés 41. pontjából kitűnik, hogy ezen értékelés alátámasztása érdekében a Törvényszék egyrészt jelezte, hogy a fellebbező azon kérdésre válaszolva, hogy emlékszik-e arra az időpontra, amikor Európa irányába megkezdte az utazását, azt állította, hogy nem emlékszik jól erre az időpontra, de úgy gondolta, hogy az áprilisban volt, másrészt pedig kijelentette, hogy a 2020. április 28-i és 29-i állítólagos incidensben egy 22 személyből álló csoport tagjaként vett részt, de tanúvallomásában e többi személy egyikét sem azonosította, és semmilyen, az említett személyektől származó tanúvallomást nem terjesztett elő.

122 Márpedig önmagában az, hogy egy olyan személy, aki állítása szerint azonnali visszaküldés áldozatává vált, nem emlékszik arra, hogy pontosan mikor kezdte meg Európa irányába az utazását, és nem képes pontosan azonosítani e művelet többi áldozatát, sőt, benyújtani a tanúvallomásukat, nyilvánvalóan nem elegendő ahhoz, hogy kizárják e személy tanúvallomásának bizonyító erejét annak megállapítása során, hogy az bizonyítékkezdeménynek minősül-e.

123 Amint ugyanis a jelen ítélet 109. és 115. pontjából kitűnik, e bizonyító erő kizárólag az e tanúvallomásban szereplő beszámoló részletes, konkrét és egybevágó jellegétől és az abban szereplő információ hihetőségétől függ.

124 Másodszor, ami a Bellingcat cikkét illeti, meg kell állapítani, hogy ez a cikk – amint az a megtámadott végzés 50. és 53–55. pontjában szereplő megállapításokból kitűnik – arról számol be, hogy személyek egy csoportja 2020. április 28-án tengeren Számosz szigetére érkezett, e személyeket a görög hatóságok egy motor nélküli bárkán azonnal visszaküldték, és másnap a török parti őrség vette fel őket a nyílt tengeren. Így e cikk tartalma egybevág a fellebbező tanúvallomásával.

125 E megállapítást nem teszik kétségessé a Törvényszéknek a megtámadott végzés 55. pontjában szereplő megállapításai, amelyek szerint lényegében egyrészt az e cikkben szereplő, az ott ismertetett tények időpontjára és helyére vonatkozó adatok nem kellően pontosak, másrészt pedig az említett cikk szerzői által tett megállapítások alapjául szolgáló forrásokat nem lehetett ellenőrizni. Ugyanis, bár ezek az értékelések alkalmasak lehetnek arra, hogy bizonyítsák, hogy a Bellingcat cikke nem tekinthető a 2020. április 28-i és 29-i állítólagos incidensre vonatkozó meggyőző bizonyítéknak, nem vonhatják el e cikk minden bizonyító erejét, és ennélfogva nem képezhetik akadályát annak, hogy azt úgy tekintsék, mint amely megerősíti a felperes írásbeli tanúvallomásában szereplő bizonyítékkezdeményt.

126 Harmadszor, ami a Bellingcat cikkéből származó négy fényképet illeti, a Törvényszék a megtámadott végzés 48. pontjában megállapította, hogy a fellebbező azokon nem könnyen azonosítható, és nem is egyértelműen felismerhető, következésképpen e fényképek nem alkalmasak annak bizonyítására, hogy az azokon megjelölt személy azonos a fellebbező útlevelében szereplő személlyel. Márpedig, még ha feltételezzük is, hogy ez a helyzet, meg kell állapítani, hogy a Törvényszék ezen megállapításai nem érintik azt a tényt, hogy a fellebbező írásbeli tanúvallomása, amely részletes, konkrét és egybevágó módon számol be egy azonnali visszaküldési műveletről, amelynek állítása szerint 2020 áprilisában Számosz szigetére érkezésekor áldozata lett, és amelyet a Bellingcat cikke is alátámaszt, a jelen ítélet 106. pontja értelmében vett bizonyítékkezdeménynek minősül.

127 Egyébiránt a fellebbező által a 2020. április 28-i és 29-i állítólagos incidensnél való jelenlétére és az abban való érintettségére vonatkozóan előterjesztett bizonyítékkezdeményt nem teszi kétségessé a Frontex által előadott, és a megtámadott végzés 38. pontjában átvett azon érvelés, amely szerint semmilyen incidenst nem jeleztek a számára, és semmilyen információt nem kapott ezen állítólagos incidensre vonatkozóan. Tekintettel ugyanis az alapvető jogok tiszteletben tartásának biztosítására vonatkozó kötelezettségére, és azokra az információkra, amelyekkel e tekintetben rendelkeznie kellett többek között az égei-tengeri gyorsreagálású határvédelmi intervencióval és a „Poszeidón” közös művelettel összefüggésben, ezen ügynökség nem hivatkozhat arra, hogy az említett állítólagos incidensről nem volt tudomása anélkül, hogy ehhez további pontosításokat fűzne.

128 Következésképpen, tekintettel arra, hogy a fellebbezőnek nem meggyőző bizonyítékot, hanem a 2020. április 28-i és 29-i állítólagos incidensnél való jelenlétére és az abban való érintettségére vonatkozó bizonyítékkezdeményt kell szolgáltatnia, meg kell állapítani, hogy a fellebbező által hivatkozott és előterjesztett bizonyítékok, amelyek egybehangzó bizonyítékösszességet képeznek, eleget tesznek az ilyen bizonyítékkezdemény előterjesztésének.

– A Törvényszéknek az eljárás folytatására és az ügy vizsgálatára vonatkozó kötelezettségéről

129 A jelen ítélet 110. és 128. pontjában szereplő megállapításokból következik, hogy a Törvényszék a megtámadott végzés 13., 14., 61. és 62. pontjában tévesen alkalmazta a jogot, amikor úgy ítélte meg, hogy mivel a fellebbező nem bizonyította a kárának ténylegességét, keresetét a Törvényszék eljárási szabályzatának 126. cikke alapján mint jogilag nyilvánvalóan megalapozatlant el kell utasítani, az eljárás folytatása nélkül.

130 Egyrészt, függetlenül a fellebbező által benyújtott bizonyítékok bizonyító erejétől, a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot, amikor úgy ítélte meg, hogy az, hogy a fellebbező nem bizonyította a kárának ténylegességét, igazolja a szerződésen kívüli felelősség megállapítása iránti keresetének jogilag nyilvánvalóan megalapozatlanként történő elutasítását e 126. cikk alapján.

131 Másrészt, figyelembe véve először is a jogvitának a jelen ítélet 88–103. pontjában említett sajátosságait, másodszor pedig azt a tényt, hogy a fellebbező egy írásbeli tanúvallomás és a Bellingcat cikkének előterjesztésével bizonyítékkezdeményt szolgáltatott az azonnali visszaküldésre, amelynek állítólagosan áldozata volt, a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot, amikor nem folytatta az eljárást annak érdekében, hogy az előtte folyamatban lévő ügyet a határozathozatalt megelőzően megvizsgálja.

132 Amennyiben a felperes bizonyítékkezdeményt terjeszt elő arra vonatkozóan, hogy azonnali visszaküldés áldozatává vált, és kifogásolja, hogy a Frontex ebben az azonnali visszaküldésben részt vett, a Törvényszéknek az eljárást folytatnia kell, és köteles az előtte folyamatban lévő ügy vizsgálatára annak érdekében, hogy a rendelkezésére álló adatok összessége alapján értékelje e tény valóságtartalmát. Ha a Törvényszék arra a következtetésre jut, hogy e bizonyítékkezdeményt nem gyengítik a felperes meghallgatása vagy az ezen ügyben részt vevő többi fél által a beadványaikban előterjesztett bizonyítékok és érvek, vagy akár az ügy vizsgálata keretében szerzett esetleges más bizonyítékok, akkor e tényt bizonyítottnak kell tekinteni.

133 Különösen azokra az információkra tekintettel, amelyekkel a Frontexnek feladatai és hatáskörei gyakorlása érdekében rendelkeznie kellett, valamint azon kötelezettségére figyelemmel, hogy az égei-tengeri gyorsreagálású határvédelmi intervenció és a „Poszeidón” közös művelet során biztosítsa az alapvető jogok tiszteletben tartását, a Törvényszék a jelen ügyben köteles volt pervezető intézkedéseket hozni vagy bizonyításfelvételt elrendelni annak érdekében, hogy ezen ügynökségtől beszerezzen minden releváns információt abból a célból, hogy tisztázza a 2020. április 28-i és 29-i állítólagos incidens körülményeit. Erre a bizonyításfelvételre azért volt szükség, hogy – figyelembe véve, hogy a jelen ítélet 106. pontjában kifejtett megfontolásokra tekintettel a bizonyítási teher a fellebbező javára megváltozik – a Törvényszék előtt az ügy körülményei a fellebbező keresete megalapozottságának értékeléséhez valóban kellően fel legyenek tárva, és hogy garantálni tudja a fellebbező jogainak hatékony bírói védelmét.

134 E tekintetben meg kell állapítani, hogy a Törvényszék előtti eljárás során a fellebbező több kérelmet is előterjesztett ilyen intézkedések elfogadása érdekében.

135 Először is, 2022. március 10-én a fellebbező kérelmezte, hogy a Törvényszék pervezető intézkedésként vagy bizonyításfelvétel címén hívja fel a Frontexet arra, hogy biztosítson számára hozzáférést a következő dokumentumokhoz.

136 Mindenekelőtt hozzáférést kért a műveleti terv fő részeihez, annak valamennyi mellékletéhez, valamint a műveleti tervhez kapcsolódó kézikönyvhöz a 2020. évi égei-tengeri gyorsreagálású határvédelmi intervencióhoz kapcsolódóan.

137 Ezt követően kérte a teljes levelezés közlését, beleértve, de nem kizárólag a leveleket, e-maileket és valamennyi csatolt mellékletet, a dokumentumokat, beleértve – de nem kizárólag – az értékeléseket, leírásokat, összefoglalókat, feljegyzéseket, jelentéseket és elemzéseket, az alperes és a görög hatóságok között a 2020. évi égei-tengeri gyorsreagálású határvédelmi intervenció előkészítése érdekében folytatott levélváltást, és ennek részeként valamennyi, a szóban forgó művelet helyzetének és céljainak a 2019/1896 rendelet 39. cikke szerinti leírását tartalmazó, egymásnak megküldött dokumentumot is.

138 Végül kérte az egyrészt a Frontex ügyvezető igazgatója, másrészt a görög migrációs minisztérium, a Frontex Alapjogi Hivatala vagy bármely más személy közötti teljes levelezés benyújtását, beleértve – de nem kizárólagosan – az e-maileket, üzeneteket, feljegyzéseket és leveleket, valamint minden csatolt mellékletet azon dokumentált visszaküldési műveletek kapcsán, amelyekre 2020. április 18-án és 19-én, vagyis tíz nappal a 2020. április 28-i és 29-i állítólagos incidens előtt került sor.

139 Másodszor, 2022. március 10-i kérelmében a fellebbező azt is kérelmezte, hogy a Törvényszék tartson tárgyalást azért, hogy ott szóbeli tanúvallomást tehessen az égei-tengeri visszaküldési műveletről, amelynek állítása szerint áldozata volt, valamint az őt ennek kapcsán ért nem vagyoni kárról.

140 Harmadszor, 2022. április 29-én a fellebbező kérelmezte, hogy a Törvényszék pervezető intézkedés keretében hívja fel a Frontexet a teljes OLAF-jelentés benyújtására, beleértve annak mellékleteit is.

141 Negyedszer, 2022. május 18-án a fellebbező kérelmezte, hogy a Törvényszék pervezető intézkedés keretében kötelezze a Frontexet a 2020. április 28-án és 29-én történt incidensekről szóló JORA-jelentések benyújtására.

142 Ezenkívül a felperes – a jelen ítélet 83. pontjában felidézett ítélkezési gyakorlatnak megfelelően – a pervezető intézkedések, illetve bizonyításfelvétel iránti kérelmei mindegyikére vonatkozóan szolgáltatott olyan minimális információkat, amelyek alátámasztják ezen intézkedések hasznosságát az eljárás szempontjából.

143 A teljes OLAF-jelentés benyújtására irányuló kérelem tekintetében ugyanis a fellebbező arra hivatkozott, hogy ez a jelentés, amely a Törvényszék előtt benyújtott keresete előterjesztésének időpontjában még nem volt közzétéve, többek között egy égei-tengeri visszaküldési műveletet dokumentált, amelyre 2020. április 28-án és 29-én került sor. Ezenkívül e jelentés álláspontja szerint alátámasztja azokat a Törvényszék előtti felperesi állításokat, miszerint egyrészt a Frontex igazgatótanácsát tájékoztatták ezen ügynökség eszközeinek és személyzetének jogellenes visszaküldési műveletekben való részvételéről, másrészt pedig az e jogellenes cselekményekkel és mulasztásokkal kapcsolatos információkat és bizonyítékokat elrejtették és torzították, megakadályozva többek között a Frontexet abban, hogy a 2019/1896 rendelet 46. cikkének (4) és (5) bekezdésében foglaltaknak megfelelően gyakorolja az őt megillető jogköröket. Másfelől az említett jelentés alapján megállapítható, hogy a 2020. április 28-i és 29-i visszaküldési művelet kapcsán nem azért maradt el a jelentéstétel, mert a Frontex jól felszerelt felderítő repülőgépe nem észlelte azt, miközben egy olyan terület felett repült át, ahol a tengeri átkelés távolsága nagyon rövid, hanem az a Frontexen belüli szervezeti kultúrának köszönhető, amely szerint a migránsok alapvető jogainak megsértése felett „szemet kell hunyni”.

144 A fellebbező a JORA-jelentések benyújtására irányuló kérelmének alátámasztása érdekében azt állította, hogy egy tényfeltáró újságírók együttműködésében készült, 2022. április 28-án publikált nyomozás eredményeként sikerült bizonyítékokat szereznie arra vonatkozóan, hogy 2020. április 28-án és 29-én három különböző műveletet hajtottak végre a Frontex műveletei által lefedett területen, és hogy ezek mindegyikét „távozások megelőzésére” irányuló műveletként osztályozták a közös műveletek bejelentő rendszerének *(Joint Operations Reporting Application)* adatbázisában, amely a Frontex szerverén található.

145 Ami a dokumentumok benyújtására irányuló, 2022. március 10-én megfogalmazott kérelmeket illeti, a fellebbező lényegében úgy vélte, hogy e dokumentumok szükségesek ahhoz, hogy a Törvényszék megállapíthassa, hogy a Frontexnek felrótt cselekmények és mulasztások megalapozzák-e a szerződésen kívüli felelősségét, amint azt a fellebbező az első fokon benyújtott keresetlevelében állította.

146 A fellebbező pervezető intézkedések és bizonyításfelvétel iránti kérelmeire, valamint az ezen intézkedések hasznosságának alátámasztása érdekében szolgáltatott információkra tekintettel emlékeztetni kell arra, hogy bár a Törvényszék feladata, hogy az eljárási szabályzata 90. cikkének (1) bekezdésére, 92. cikkének (1) bekezdésére és 106. cikkére tekintettel eldöntse, hogy az ilyen intézkedések az elé terjesztett jogvita megoldása szempontjából hasznosak-e, ugyanakkor a Bíróságnak vizsgálnia kell, hogy a Törvényszék e kérelmek elutasítása során tévesen alkalmazta-e a jogot (lásd ebben az értelemben: 2011. július 28-i Diputación Foral de Vizcaya és társai kontra Bizottság ítélet, C-474/09 P–C-476/09 P, EU:C:2011:522, 93. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

147 Így különösen, amint az a jelen ítélet 80. és 84. pontjából következik, a bizonyítási teherre és a bizonyításfelvételre vonatkozó szabályok Törvényszék általi alkalmazását vitató fellebbezés keretében a Bíróság feladata annak vizsgálata, hogy a Törvényszék e jogkört a Charta 47. cikkéből eredő követelmények teljes tiszteletben tartásával gyakorolta-e.

148 Márpedig meg kell állapítani, hogy mivel a fellebbező bizonyítékkezdeményt szolgáltatott arról, hogy egy azonnali visszaküldési művelet érintettje volt, és a Frontex önkéntes együttműködésének hiányában a fellebbező esete a jelen ítélet 81. és 82. pontjában hivatkozott ítélkezési gyakorlatban felsorolt azon kivételes esetek körébe tartozik, amelyek indokolják, hogy a Törvényszék a fellebbező által javasolt pervezető intézkedések meghozatalával és bizonyításfelvétel elrendelésével részt vegyen a Frontex birtokában lévő, ezen azonnali visszaküldésre vonatkozó bizoyítékok felkutatásában.

149 E tekintetben különösen is hangsúlyozni kell, hogy a különböző médiaorgánumok által részletekben nyilvánosságra hozott OLAF-jelentés, amelyet a fellebbező fellebbezéséhez csatolt, a 2.2.1 pont c) alpontjában kifejezetten említi a 2020. április 28-án és 29-én végrehajtott kollektív kiutasítási műveleteket, amelyeknek a fellebbező állítása szerint áldozata volt, és e jelentésben szerepel az is, hogy a Frontex két szervezete (a *risk analysis unit* vagy „RAU” és a *vulnerability assessment unit* vagy „VAU”) megerősítette bizonyos „*open source*” jelentések, köztük a Bellingcat cikkének hihetőségét, amelyek éppen ezekre a tényekre vonatkoznak.

150 Következésképpen a Törvényszék kizárólag téves jogalkalmazással utasíthatta el a fellebbező pervezető intézkedések vagy bizonyításfelvétel iránti kérelmeit a megtámadott végzés 60. pontjában hivatkozott indokok alapján, vagyis arra hivatkozva, hogy egyáltalán nem köteles a vitatott tényekre vonatkozó bizonyításfelvétel körében kiegészítő intézkedést hozni, még akkor sem, ha elemzésének elvégzését követően arra a következtetésre jut, hogy az ügy iratai között nincs olyan, amelynek bizonyító ereje lenne.

151 Ezenkívül a fellebbező azon kérelmét illetően, hogy tárgyalást tartsanak annak érdekében, hogy a Törvényszék előtt szóbeli tanúvallomást tehessen, a Törvényszék a megtámadott végzés 58. pontjában tévesen alkalmazta a jogot, amikor elutasította e kérelmet azzal az indokkal, hogy tekintettel arra a következtetésre, amely szerint a fellebbező által előterjesztett bizonyítékok nyilvánvalóan nem voltak alkalmasak az állítólagos kár alapjául szolgáló tények bizonyítására, valamint arra, hogy a felperes tanúvallomásának általában csak csekély bizonyító ereje van, a fellebbező meghallgatása nem tenné lehetővé számára, hogy eleget tegyen az állítólagos kár alapjául szolgáló tények vonatkozásában rá háruló bizonyítási tehernek, annál is inkább, mivel már benyújtotta írásbeli tanúvallomását.

152 Ugyanis, amint az a jelen ítélet 116. és 117. pontjában megállapítást nyert, a Törvényszék nem tekintheti *a priori* úgy, hogy a maga a felperes által benyújtott tanúvallomás főszabály szerint csak csekély bizonyító erővel rendelkezik. Ezenkívül a jelen ítélet 113–128. pontjában hivatkozott indokok miatt a fellebbezőnek a Bellingcat cikke által is alátámasztott, és így egybehangzó bizonyítékok együttesét képező írásbeli tanúvallomása a fellebbezőnek a 2020. április 28-i és 29-i állítólagos incidens általi érintettségére vonatkozó bizonyítékkezdeménynek minősül, így meghallgatása lehetővé tehette volna a Törvényszék számára, hogy pontosabb részleteket tudjon meg a fellebbező írásbeli tanúvallomásában előadott tényekről, és átfogóan értékelje e tanúvallomás hihetőségét.

153 A fenti megfontolások összességére tekintettel a fellebbezés egyetlen jogalapjának helyt kell adni, és ennélfogva a megtámadott végzést hatályon kívül kell helyezni.

Az ügynek a Törvényszék elé történő visszautalásáról

154 Az Európai Unió Bírósága alapokmánya 61. cikkének első bekezdése szerint a Bíróság a Törvényszék határozatának hatályon kívül helyezése esetén az ügyet érdemben maga is eldöntheti, amennyiben a per állása megengedi.

155 A jelen esetben nem ez a helyzet. A Törvényszék ugyanis nem vizsgálta meg megfelelően a jogvitát annak megállapítása érdekében, hogy teljesülnek-e a Frontex szerződésen kívüli felelősségének feltételei, ezért a per állása nem engedi meg a határozathozatalt. Következésképpen az ügyet a fellebbező keresetéről való határozat meghozatala céljából vissza kell utalni a Törvényszék elé.

A költségekről

156 Mivel az ügyet a Bíróság visszautalta a Törvényszék elé, a jelen fellebbezési eljárás költségeiről jelenleg nem kell határozni.

A fenti indokok alapján a Bíróság (nagytanács) a következőképpen határozott:

1) A Bíróság az Európai Unió Törvényszékének 2023. december 13-i Hamoudi kontra Frontex végzését (T-136/22, EU:T:2023:821) hatályon kívül helyezi.

2) A Bíróság az ügyet visszautalja az Európai Unió Törvényszéke elé.

3) A Bíróság a költségekről jelenleg nem határoz.

Aláírások